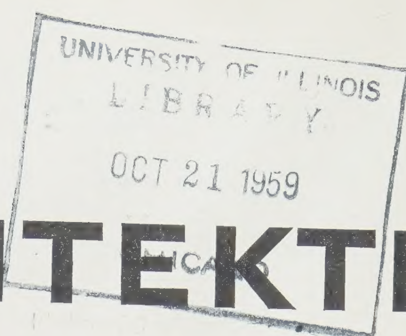

17 ARKITEKTEN

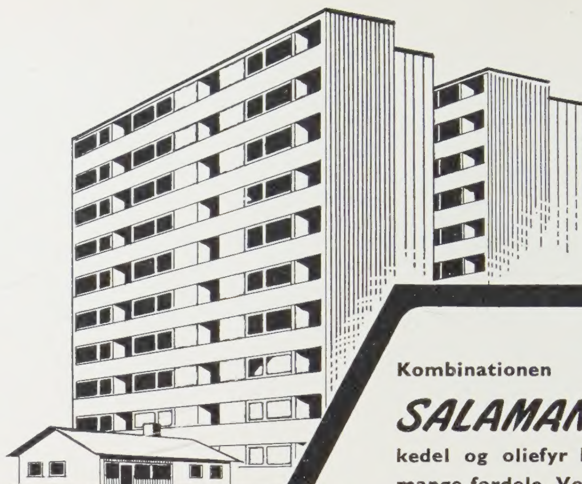
OLD
nevoldsen: Danske møbler
acob Ammitzbøll: Boligmiljø, biler og fritid

EDDELELSER FRA DANSKE ARKITEKTERS LANDSFORBUND

TEKTEN ÅRG. 61 1959 NR. 17 SIDE 305-316 AFLEVERET TIL POSTVÆSENET 18. AUGUST 1959

Fra det mindste til det største fyringsbehov

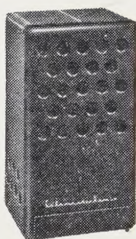
D·F·J fremstiller fyringsmateriel
til ethvert formål - såvel til fast
som til flydende brændsel

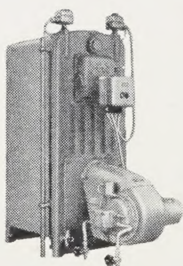
Kombinationen

SALAMANDER

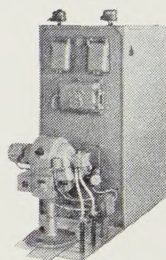
kedel og oliefyr byder på mange fordele. Vore teknikere er gerne til tjeneste ved valg af netop den kedeltype eller det oliefyr, som er bedst egnet for Deres specielle formål.

Salamanderkamin

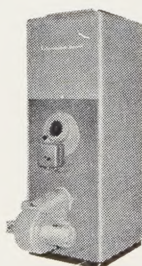
Salamander C kedel med oliefyr. Type TA-1

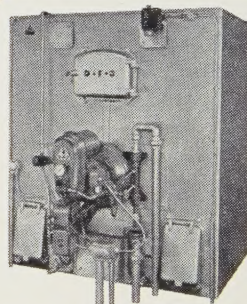
Salamander F kedel med oliefyr. Type TA-2

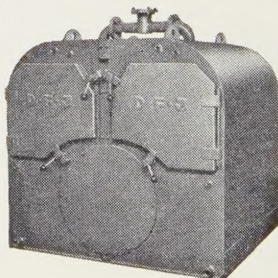
PUGGÅRDSGADE 17 · KØBENHAVN V
TELEFON BY 9606
GULDSMEDGADE 28 · ÅRHUS
TELEFON 21100
FABRIK: NÆSTVED · TELEFON 18

Salamander-termo varmluftovn

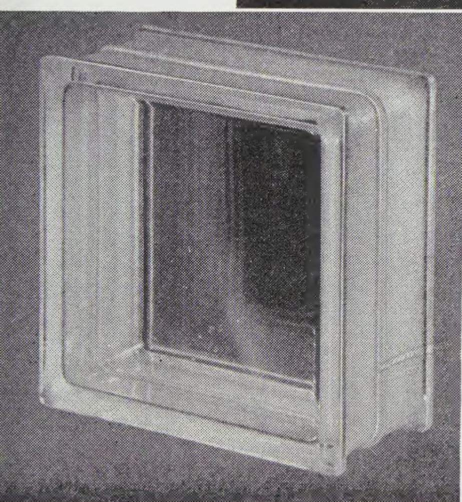

Salamander II kedel med oliefyr. Type R

Stål-Salamander Type 58 RVT

SALAMANDER · GRUNDLAGET FOR RATIONEL FYRING

VUE GLASMURSTEN. 19,7 × 19,7 × 9,8 cm
den gennemsigtige glassten med talrige anvendelsesmuligheder, her anvendt som blomstervindue

EDVARD STORR A/S TEKN. AFDELING

LIVJÆGERGADE 17-19 . KØBENHAVN Ø . TELEFON TRIA 4200

DE ER STENSIKKER MED TEGL

·RKITEKTEN

eddelelser fra Danske Arkitekters Landsforbund.
dgivet af Arkitektens Forlag.

daktion:
ul Erik Skriver (ansv.)
nr. Enevoldsen

daktionsudvalg:
han Pedersen (leder), David Birnbaum, Jarl Heger, Arne Karl-n, Henning Meyer og Finn Monies.

nonceredaktion:
rtel Barnholdt (annoncechef)
llian Schmidt (sekretær)

daktionens adresse: Nyhavn 43, København K, Minerva *6200.
dsendelsesdag: Hver anden onsdag. Redaktionen slutter 14 dage r udsendelsesdagen.
is: 3 kr. pr. hæfte i løssalg, abonnement 52 kr. årlig.
gnerede artikler står for forfatterens regning, usignerede for den svarshavende redaktørs regning. Kun når det udtrykkeligt er givet, kan artiklerne ses som et udtryk for Danske Arkitekters ndsforbunds standpunkttagen.

RINDRINGSLISTE

onkurrence om mindesmærke i Dachau
leveringsfrist udsat til 31. august 1959.

IB-kongressen i Rotterdam
dagene 21.–25. september afholder CIB, som tidligere meddelt, ggeforskningskongres i Rotterdam. Det omfattende program deholder foredrag og rapporter om en række emner fra bolig-rskning til betonteknik. Udførligt program kan rekvireres på atens Byggeforskningsinstitut, Borgergade 20, København K, efon: Minerva 5630.

ternational konkurrence
ssociation pour l'Emploi des Plastiques dans le Batiment har lskrevet en offentlig konkurrence „Epiderme" med det formål stimulere anvendelsen af plastic i traditionelt byggeri. Afleve-ngsfristen er 25. september 1959.
Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til A.E.P.B., Avenue de Recteur Poincaré, Paris 16.

ékonkurrence om en udstillingspark i København
ogram med bilag udleveres fra D.A.L.s sekretariat. Forslag skal re afleveret senest 15. oktober 1959.

onkurrence om en haveby i Hørsholm kommune
levering senest 2. november 1959.

yggeudstilling i London
h Building Exhibition, London afholdes i tiden fra 18. november 2. december 1959. Nærmere oplysninger om udstillingen kan ved henvendelse til *Building Trades Exhibition Ltd., 11, Man-ster Square, London S.W. 1.*

RKITEKTENS FORLAG
havn 43, København K. Minerva *6200.

I dette hæfte indlæg fra:
Dansk Fiberplastic

Patent nr. 86297

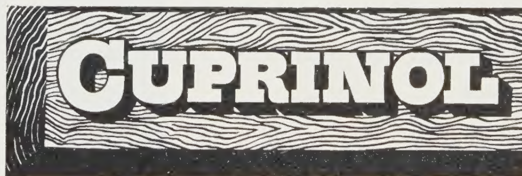
STJERNE SKIFER

Skriv efter:
tilbud
brochure
tækkeanvisning

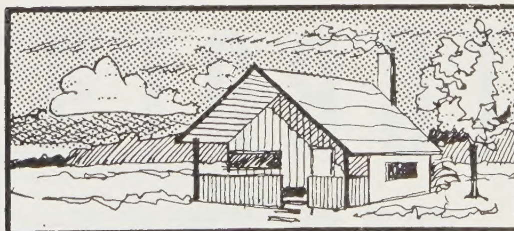
Intet bræddeunderlag
Let at oplægge
Effektiv ventilation
Dobbelt lag asfaltskifer
Mange smukke farver
10 års garanti

A/S PHØNIX
TAGPAP OG VEJMATERIALER
København, telf. *94 76 66 Vejen, telf. nr. 1

Værdier skal bevares
– og det klares med . . .

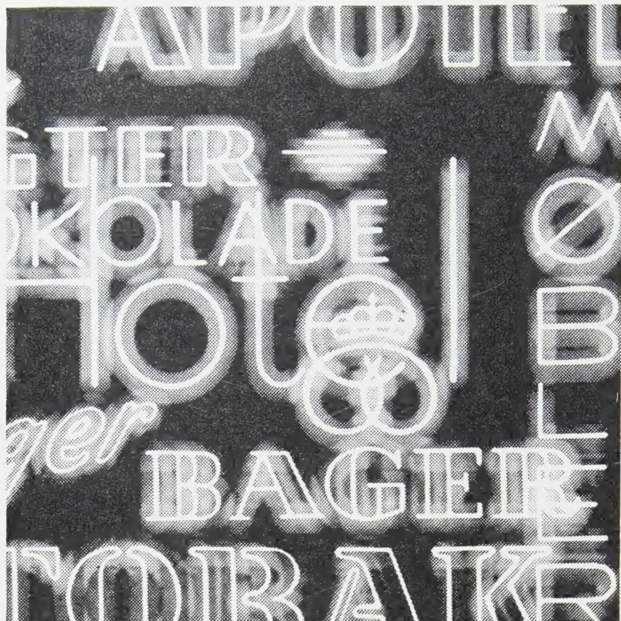
Grøn - Farveløs - Brun »I«
Brun »U« - Mørk brun »U«

ja – alt træ – ude og inde, skal behandles med CUPRINOL – for det er nu engang

det bedste raad mod svamp og raad!

A/S KYMEIA
Glentevej 61 – C. 7516 – København NV

Overalt i forretningskvarterer optræder neonskiltene. De farveglade neonbogstaver klatrer på bygningerne som tropiske vækster.

Neonskiltene må underordne sig bygningens arkitektur. For at give bygningen det bedste aftenbillede bør neonanlæggene udformes og projekteres *sammen med* bygningens facade.

Sæt Dem derfor så tidligt som muligt – under planlægningsarbejdet med trafikorienterende bygninger – i forbindelse med

PHILIPS
FLUROLUX
NEON

PHILIPS A/S - NEONAFDELINGEN - ENGVEJ 153
KØBENHAVN S - TLF. ASTA 2222

FN's bistand til de økonomisk mindre udviklede lande: Specialfonden

I en resolution, vedtaget af FN's plenarforsamling d 14. oktober 1958, vedtoges det at oprette en såkal specialfond.

Denne fond skulle betegne en konstruktiv forøgel af FN's bistand til de mindre udviklede lande bidrage til en hurtig udvikling af disse landes økonom navnlig ved at befordre nye kapitalinvesteringer enhver art, idet der tilsigtes at skabe betingelser, so kan muliggøre sådanne investeringer eller gøre de mere effektive.

I overensstemmelse med principperne i FN Charter må den hjælp, specialfonden yder, ikke t sigte økonomisk eller politisk indblanding i de p gældende landes indre forhold, og hjælpen må derf heller ikke være behæftet med betingelser af politi art.

Projekter til finansiering under specialfonden sk være udarbejdet med henblik på, at de, så snart d er muligt, kan overgå fra fonden til de pågælden lande selv eller til organisationer, som disse lan måtte udpege.

Projekterne kan iøvrigt omfattet et land, en grup lande eller endog en hel region.

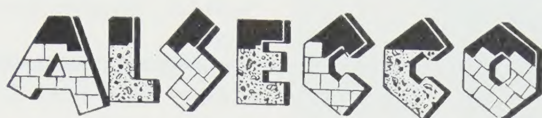
Til følgende arter af projekter – eller en kombina tion heraf – vil fonden kunne yde hjælp: *økonomis og tekniske undersøgelser, forskning og uddannelse, demo stration, herunder også pilot projects.*

Projekterne kan omfatte tilvejebringelse af pe sonale, eksperter, udstyr, forsyninger og tjenest ydelser, oprettelse af institutter, demonstration centre, virksomhed til udnyttelse af lokale ressource fabrikker o. l., så vidt disse betegner en integreren del af et specifikt projekt, som finansieres af fonde

Som eksempel på, hvilke konkrete opgaver fonde vil kunne tage op, kan anføres de første 13 projekte som fondens direktør har indstillet til finansierin (beløbene er i dollar) under fonden:

Land(e)	*Projektets art*	*Varighed*	*Tilskud fra Specialfonde*
Argentina	Electric Power Study........	6 mdr.	250.00
Centralamerika	Research Institute for Industry	5 år	900.00
Ghana	Survey of Volta River Flood Plain......................	3 år	305.00
Grækenland	Pilot Project in Ground Water Development..............	3 år	245.00
Guinea	General Development Survey	1 år	400.00
Indien	Industrial Instructors' Training Institute..................	3 år	860.00
Israel	Pilot Project in Watershed Management..............	5 år	320.00
Polen	National Centre for Training Supervisory Personnel in Industry..................	5 år	700.00
Thailand	Investigation of the Silting Conditions in the Bangkok Port Channel..............	$3^1/_2$ år	600.00

BEDRE MALERARBEJDE begynder med

SANDSPARTELPUDS

når Arkitekten forlanger højeste kvalitet ved behandlingen af *vægflader, betonsøjler* o. lign. i det moderne, utraditionelle storbyggeri.

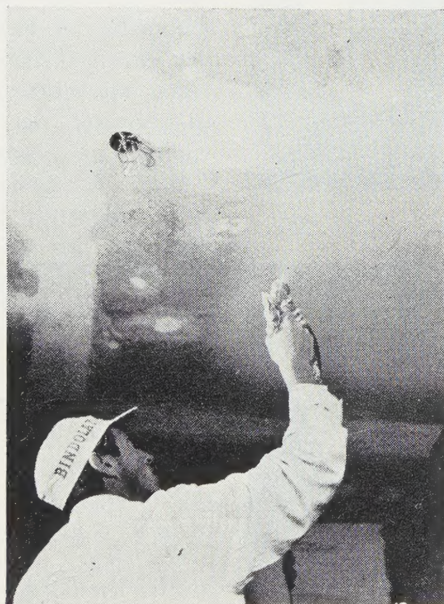
I Danmarks højeste hus, det 22 etager høje

SAS HOTEL ROYAL, København

bliver samtlige væg- og loftflader, som skal males, finpudset med ALSECCO Sandspartelmasser, og arbejdet udføres af *malerfirmaet Robert Rasmussen* i et tempo, som ikke tidligere er set ved den slags arbejde her i landet, idet man benytter

ALSECCO SPRØJTE ANLÆG

som udlånes af vort firma til sådanne arbejder, hvor den mest rationelle arbejdsgang lader sig praktisere.

Tænk på ALSECCO til finpudsning af vægge. ALSECCO er den bedste begyndelse for alt efterfølgende malerarbejde med

PV-A PLASTIC-MALING

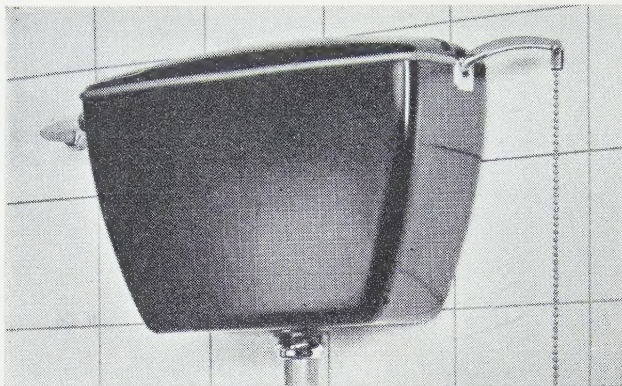
VELVET synt. mat vægmaling

BECK & JØRGENSEN A/S

Farve og Lakfabrik

ROSENKÆRET 25 · SØBORG · TLF. 69 03 11

Se HFB side 281, 336, 337, 338

En Phönix nyhed
PHØNIX LYNX
Skyllecisterne

en virkelig elegant, strømlinet cisterne i skinnende sort **DURANITE** med alle udvendige metaldele forchromet – og så er den lydsvag.
DURANITE er et nyt, let elastisk og stærkt materiale, der er helt uimodtageligt for rust og tæring. og det skal ikke males.

MASKINFABRIKKEN PHØNIX A/S
ØSTERGADE 3 · ODENSE · TLF. (09) 13 01 69

GRANIT
MARMOR
SKIFER
SAND- &
KALKSTEN

VALD. HANDBERGS
STENHUGGERIER & STENBRUD A/S
H. C. ANDERSENS BOULEVARD 33
CENTRAL 3051 - 3059

Land(e)	*Projektets art*	*Varighed*	*Tilskud fra Specialfonde*
Tyrkiet	Middle East Technical University	4 år	1.500.00
Forenede Arabiske Republik	Pilot Project for Drainage of Irrigated Land	3 år	300.00
Forenede Arabiske Republik	Soil Survey from Aerial Photographs	4 år	265.00
Jugoslavien	Training of Vocational Instructors	4 år	905.00
		I alt...	7.550.00

Som det vil ses, andrager fondens samlede udgifte til ovenstående projekter 7.550.000 $. Da der i indeværende år regnes med, at fonden vil komme til at råde over ca. 26 mill. $, resterer således knap 2 mill. $, om hvis anvendelse der vil blive truffet beslutning, når fondens styrelsesråd påny træder sammen i slutningen af indeværende år.

Fonden vil kunne tage stilling til ansøgninger indsendt direkte fra et af de mindre udviklede landes regeringer. Ikke desto mindre har repræsentanter for disse regeringer tilkendegivet, at man vil være taknemmelig for forslag fra de mere udviklede lande, der i kraft af deres større tekniske og organisatoriske viden har bedre muligheder for at udarbejde udkast til projekter, der kan fremme den økonomiske udvikling i de mindre udviklede lande.

Bona fide forslag er på forhånd blevet lovet den mest indgående behandling af de pågældende regeringer. Der er i denne forbindelse eksempelvis tænkt på projekter, som omfatter udnyttelsen af ukonventionelle kraftkilder som solenergi, tidevand og vind. Hvis sådanne forslag indsendes fra de mere udviklede lande, vil de blive forelagt de regionale repræsentanter for FN's tekniske bistandsarbejde til udtalelse, og under forbehold af disses tilslutning vil regeringerne i den pågældende region blive underrettet om, at der, såfremt det ønskes, vil være mulighed for at gennemføre et sådant projekt. Dette udelukker ikke, at forslagsstillerens regering samtidig drøfter mulighederne for projektets gennemførelse med repræsentanter for de mindre udviklede landes regeringer, dels i FN og dels gennem de sædvanlige diplomatiske kanaler.

For så vidt danske enkeltpersoner, firmaer eller organisationer måtte ønske at bringe projekter i forslag, vil disse kunne indsendes til regeringsudvalget for teknisk bistand, adr. sekretariatet, udenrigsministeriet, Amaliegade 18, Kbhvn. K, hvor også yderligere oplysninger vil kunne indhentes.

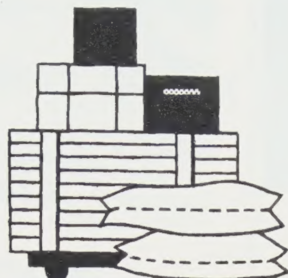
En brandsikker tagkonstruktion med armeret Gips

Ved valg af tagtype hvor store arealer skal overdækkes, er tagkonstruktionens modstandsdygtighed over for ildpåvirkning og dens mulighed for at forhindre spredning af ilden af stor betydning.

(forts. s. A 584)

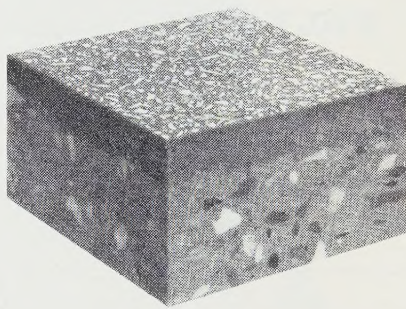
Det bedste grundlag for intern transport

TELCON industrigulve nedsætter ransportomkostningerne

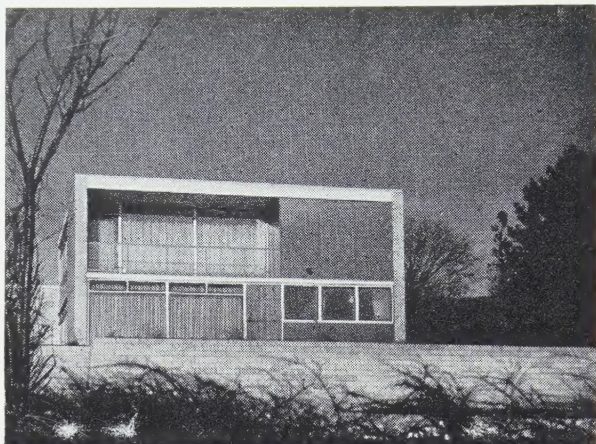
e hårde, plane STELCON flisegulve, hvis tætte fuger næppe anes, llader høj kørehastighed uden rystelser. Den jævne overflade nedætter rulningsmodstanden til et minimum og formindsker derved aftforbruget ved både manuel og mekanisk transport. Den vibraonsfri kørsel forlænger køretøjernes levetid, og stålbeton-overaden holder mange gange længere end det bedste betongulv.
ed STELCON industrigulve kan De regne med årelang trafik uden iftsstandsninger og deraf følgende tab for produktionen.
et er sund økonomi at udskifte til et STELCON gulv.

STELCON *panserfliser* fabrikeres med slidlag af stålbeton, som kun indeholder stål og cement. STELCON panserfliser er slidstærke og modstandsdygtige over for slag og stød - støvfri - gnistsikre - og resistente over for mineralske olier. De 30 × 30 cm STELCON fliser er absolut kvadratiske og nedlægges i cementmørtel med knasfuger, således at overfladen bliver jævn og ensartet.
STELCON gulve omfatter også andre overfladetyper. Vi sender Dem gerne brochure eller aflægger Dem besøg.

ØJGAARD & SCHULTZ A/S

tonelement-fabrikken — Herlev — Tlf. 941540

Stelcon industrigulve

Hus i Kalundborg, arkitekt M.A.A. *Arne Jacobsen*
Glarmester: Emil Nielsen, Kalundborg

POLYVERBEL vinduesglaskvalitet

POLYGLASS spejlglaskvalitet

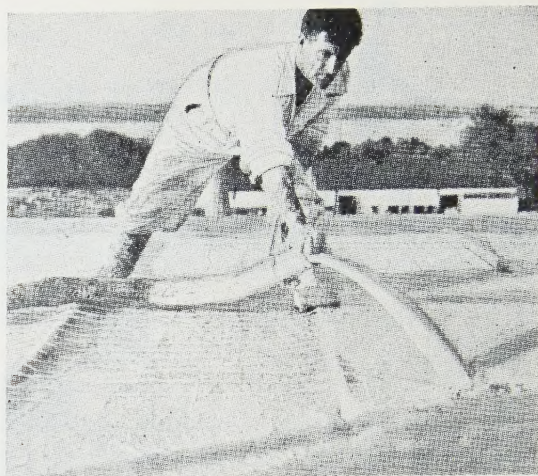
W. Røper-Petersen
Overgaden n. Vandet 45-47
København K . Tlf. Central 9260-13060

Se HFB side 186-187

- anset og velset

Gipsblandingen sprøjtes på i et lag på mindst 5 cm. Arbejderen står ... de bærende profiljern.

Gips er i forskellige anvendelsesformer kendt so[m] et materiale med stor modstandsevne overfor ild, [og] i Storbritannien søger man nu at indføre en særl[ig] tagkonstruktion, hvori et gipsprodukt, *Pyrodek*, in[d]går i et udstøbt, armeret lag. Tagkonstruktionen o[p]bygges af profiljern, der svejses til bygningens hove[d]dragere. Imellem profiljernene og hvilende på fla[n]gerne oplægges forskallingsplader, og her ovenp[å] lægges et stormasket, galvaniseret net, hvoreft[er] gipsblandingen pumpes op gennem slanger. D[er] fremkommer således et armeret gipslag, der bind[er] af i løbet af kun 15 minutter, og som kan befærd[es] allerede efter en times forløb. Efter et døgn er gipse[n] hærdet så meget, at tagbelægningen – built-up – ka[n] anbringes. Efter afbindingen skal gipsblandingen, d[er] påføres i et lag på mindst 5 cm's tykkelse, kunne tå[le] frost og kraftig regn.

En effektiv brandsikkerhed i denne konstruktio[n] må bl. a. indebære, at hoveddragerne også er b[e]skyttede, f. eks. ved udmuring og ompudsning, og [at] de anvendte forskallingsplader er af et uantændelig[t] materiale. BC-T

Kilde: Building Materials.

Indstilleligt ben til pladeopsætning

De fleste tømrere kender vanskelighederne med a[t] styre plader, der skal opsættes på loft. Det er ikk[e] altid muligt at sætte to mand på her, og hvis der e[r] to, vil den enes opgave som oftest være den lide[t] misundelsesværdige, og uproduktive – blot at holde enten oppe på en vaklende buk, eller nede fra gulve[t] med et bræt.

Et amerikansk firma, Lantz Manufacturing Co. Inc. har fremstillet er støtteben, der kan aflaste tømrere[n] betydeligt ved pladeopsætning. Støttebenet kan hold[e] plader op til 122 × 427 fast og kan løfte indtil sm[å] 4 m, hvor pladen fastholdes af to arme med gummi-belægning.

(forts. s. A 586)

linoleum

- det stærke gulv

- den gode smag.....

Ved brug gennem generationer har Linoleum bevist, at det har en enestående slidstyrke. Og smukt *er* Linoleum - det leveres i dejlige farver og mønstre, der passer så glimrende til tidens byggesæt og smag. De kan kombinere farver og tilpasse mønstre, der giver netop det resultat, De ønsker.

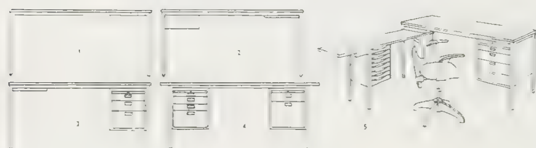
linoleum

-tidens gulv

Kontormøbler, der vokser med opgaven ...

FACIT DATA er en patenteret „bygge-møbel“ serie bestående af enheder, der hurtigt kan kombineres og uden brug af værktøj kan sammensættes på stedet for enhver opgave. FACIT DATA yder fuld *stabilitet* uden vibrationer – selv ved belastning af tunge elektriske maskiner. En kombination af træ og stål.

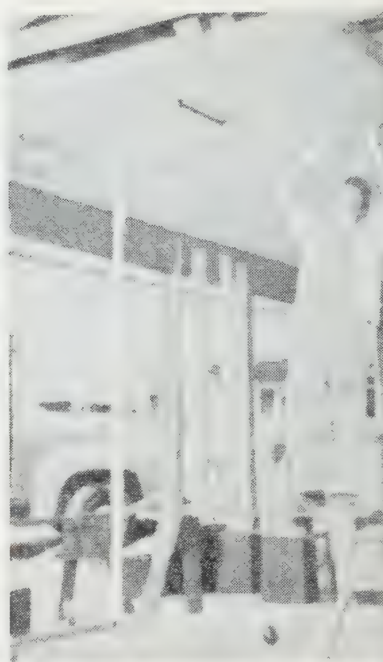

1. Stålstel med bordplade 160 × 70.
2. Med skuffe til venstre og udtræksplade til højre.
3. Med udtræksplade til venstre og skuffeskab med 3 skuffer samt udtræksplade til højre.
4. Med bordplade 180 × 80 og skuffer i begge sider samt udtræksplader. Nederste skuffe i højre side til hængemapper.
5. Skrivebord med skuffer i højre side sammenkoblet med sidebord til skrivemaskine og indretning til blanketter.

FACIT A/S

Bredgade 21 . K . MI 6501

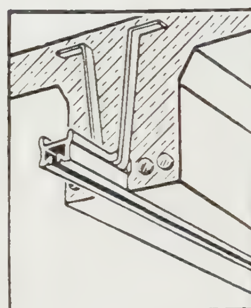
Salgskontorer over hele landet

„Hi-Hoist“-støttebene holder en loftsplade, mens der sømmes

Ophejsningen sker ved hjælp af en skraldeanordnin med spærhage. Støtten står på tre ben med møbelhju og den kan skilles ad i tre dele og slås sammen t transport. Løfteevnen er ca. 50 kg. *BC-T*

Kilde: Practical Builder, februar 1959.

Ankerskinne med mange anvendelsesområde

Moderne industribyggeri kræver installationer, der e lette at montere, lette at efterse og lette at ændre. D tyske Halfen-ankerskinner indstøbes i støbte etage adskillelser eller vægge og særligt udformede bolt skydes ind i de profilerede skinner. Boltene kan flytte i ankerskinnens længde og således bruges netop der hvor der er brug for dem.

Ankerskinnerne er forsynet med indstøbnings bøjler for 20 cm for de største skinner og 25 cm fo de mindre størrelser. Der findes Halfen-skinner fr 28 × 15 mm til 84 × 65 mm og de kan leveres i af kortede længder efter ønske indtil 12 m længde. nogle lande kan ankerskinnen medregnes ved bereg ning af jernindlægget i en jernbetonkonstruktion men dette gælder dog ikke her i landet.

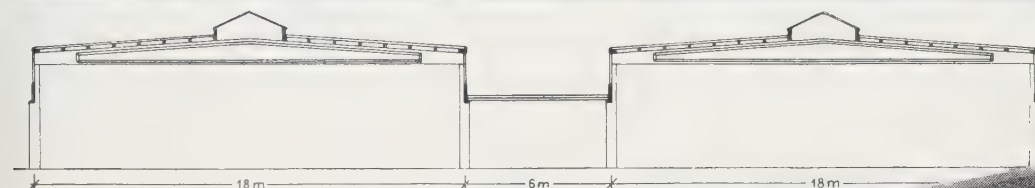
Dansk repræsentant for det tyske firma er Børg Brakner, København. *BC-T*

Autoværksted for

SKANDINAVISK MOTOR CO. A/S - ODENSE

Bærende konstruktion af STRENGBETON

Hoveddragere med 18 m. spændvidde

ntreprenør: Murermester H. Møller Jørgensen, Odense.
ådg. ing.: Civilingeniør Axel Nielsen, Odense.
rkitekt: Vagn O. Kyed M. A. A., Odense.

SPÆNDBETON

Strengbeton

løser industribyggeriets krav om store søjlefrie arealer

Salg og service:
A/S SKANDINAVISK SPÆNDBETON
Kristianiagade 8 - København Ø
Telefon *Tria 4090

Produktion:
A/S HEDEHUS-TEGLVÆRKET
Telefon Hedehusene *2

Produktion, salg og service:
A/S NORDJYDSK SPÆNDBETON FABRIK
Skalborg - Telefon Aalborg 3 51 55

Det moderne industribyggeri har brug for enkle og effektive arbejdsrum med den høje udnyttelsesgrad og de alsidige anvendelsesmuligheder, der opnås ved store søjlefri arealer. Bærende elementer af strengbeton med store spændvidder løser let og billigt denne opgave på et minimum af byggetid.

Et nyt pudsimprægneringsmiddel

Det stadigt tiltagende element-byggeri, navnlig af enfamiliehuse, har medført et øget behov for puds til udvendig behandling, og navnlig er puds i forskellige kulører i de senere år blevet meget populær. Mørtelen, som anvendes til puds er imidlertid meget stærkt alkalisk, og selv med den omhyggeligste udvælgelse af farvestoffer til mørtelen optræder af og til de såkaldte „udblomstringer“ i pudsede façader. Disse pynter absolut ikke på et ellers smukt, nybygget hus, og selvom den egentlige udblomstring tid efter anden forsvinder efterlader den næsten altid et misfarvet parti, hvor den har været.

Et nyt tilsætningsmiddel, *Silose F*, der fremstilles af Bayer og her i landet forhandles af *Hygæa*, skal ifølge fabrikken helt kunne hindre denne misére. *Silose F* tilsættes pudsmaterialet på mørtelfabrikkerne, førend det bringes til byggepladsen.

I modsætning til de fleste hidtil anbefalede beskyttelsesmidler indenfor byggeindustrien, hvis virkning skyldes dannelse af et poretilstoppende lag, lader *Silose F* kapillarerne fuldstændig åbne, men hindrer ved sin overfladespænding vandets indtrængen. Derved ophæves praktisk talt materialets sugeevne og optagelsen af vand hindres meget stærkt, selv ved meget højt tryk. Denne virkning er tilstrækkelig til i flere timer at hindre indtrængen af slagregn, ved lettere regn holder virkningen sig i flere dage. Byggema-terialer imprægneret med *Silose F* bliver derfor sl ikke fugtige, eller ved langvarig, kraftig regn ikke ti nærmelsesvis så stærkt fugtige, som hvis de var ube handlede. Som følge heraf tørres de også tilsvarend hurtigere ud.

De med *Silose F* imprægnerede byggematerialer e altså trods vejrligets skiften overvejende tørre, bibeholder deres evne til at ånde og er fuldt varme isolerende.

Endvidere undgås *udblomstringer* og *frostskader* i sto omfang på grund af den nedsatte vandoptagelse.

Smuds, alger, mos etc. finder heller ikke så let fo fæste på en tør mur som på en til stadighed fugti mur, således at en med *Silose F* imprægneret mu bibeholder sit smukke udseende meget længere.

Silose F er inaktivt i puds i 3–4 dage, hvilket be tyder at man ved pudsning i tørre og varme periode på sædvanlig vis kan forsinke pudsens afhærdnin ved hjælp af våde sække, befugtning med vand osv

Silose F i puds når først efter ca. 25 døgn sin fulde vandafvisende virkning, denne forventes at holde si i 8–10 år efter de hidtil indvundne erfaringer.

Enkelte danske pudsfabrikker er allerede forsøgsvi begyndt at tilsætte det til deres kulørte puds.

Kilde: Hygæa

FABRIKATION OG SALG: A/S FYENS TEXTIL-COMPAGNI, ODENSE (09) 11 72 37
SALGSKONTOR I KØBENHAVN: A/S TRADETEX, VOGNMAGERGADE 7, PALÆ 9023

L.O.B. VINDUESGLAS

GLAVER

udmærker sig ved:

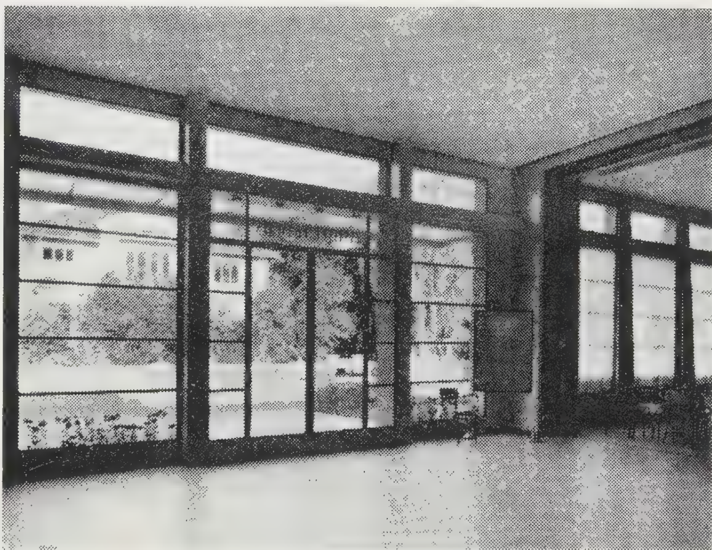
- lettest at skære
- plan og glansfuld overflade
- perfekt gennemsigtighed
- største modstandsdygtighed mod »anløben«

Glaver's L. O. B. vinduesglas fremstilles i tykkelser fra 0.6 mm indtil 20 mm og i største dimensioner fra 495 til 508 cm i længden og 285 cm i bredden.

OVER 100.000 THERMOPANE RUDER INDSAT I DANMARK

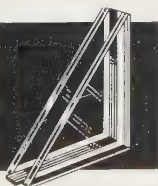
GLAVER's hermetisk lukkede isoleringsruder betyder et maksimum af lys i forbindelse med effektiv og varig isolering mod varmetab og støj. GLAVER's isoleringsruder har bestået deres prøve, gennem 20 år er millioner indsat verden over.
GLAVER's fabrikationsprogram omfatter: L.O.B. vinduesglas, GCR støbt glas, spejlglas, varmeabsorberende glas, marmorite, thermolux, thermopane.

Institut Française. Opførelsen forestået af lektor ved Kunstakademiet Tobias Faber.

GLAVER

Thermopane

INDREGISTRERET VAREMÆRKE — ET GLAVER PRODUKT

Alle Thermopane ruder er kvalitetsmærkede mellem ruderne med navnet THERMOPANE GLAVER samt fabrikationsdato.
THERMOPANE forhandles af glasgrossister og glarmestre over hele landet.

Ordrer som indgår i august kan leveres i løbet af 8-10 uger ab. værk i Belgien

Stormskader på bygninger

Vindtryk og vindbevægelser er områder, hvor ingeniøren ofte kommer til kort. De vindbelastninger, der fastsættes i normerne, er bestemt på basis af de meteorologiske institutters målinger over et længere åremål. Imidlertid angives som oftest kun vindgennemsnittet indenfor en vis periode, således at den maximale vindstyrke i stødene ikke ses umiddelbart af vindstyrkemålingerne. Den eneste reelle måde at vurdere vindpåvirkninger på bliver derfor at foretage indsamlinger af materiale om bygningsbeskadigelser på grund af vind. De konstruktioner, der er blevet beskadigede, må så mærmere undersøges og beregnes, og på basis heraf kan der opnås visse holdepunkter i bedømmelsen af vindstyrken og den måde, hvorpå vindkræfterne optræder og påvirker konstruktionen. Laboratoriemæssige målinger i vindtunneller kan supplere markundersøgelserne og i høj grad belyse de fysiske faktorer ved vindpåvirkningen på bygninger af forskellig udformning.

Som oftest er vindsuget det farligste, og de kræfter, der her skal regnes med efter de danske belastningsforskrifter, kan – f. eks. på flade tage med stort udhæng – blive meget store, og større end man på forhånd kunne have grund til at forvente. I de fleste lande findes der da også et permanent udvalg, der arbejder med undersøgelser af vindpåvirkninger på bygninger og hvilke krav, der på basis heraf må stilles til disse bygningers udformning, og hvorledes forankring i og af bygninger i almindelighed skal udføres.

Også i Canada foregår der til stadighed unde[rs]øgelser af vindpåvirkninger på bygninger. Det can[a]diske byggeforskningsinstitut (The Division of Bu[il]ding Research, National Research Counsil) har net[op] opstiller et flerårigt program med det formål, på ba[sis] af undersøgelser af vindpåvirkninger på bygninge[r] at angive mere rationelle og præcise krav til dime[n]sioneringen af vindbelastninger på bygninger. D[e] øjeblikkelige canadiske normer er baseret på unde[r]søgelser over en 30-årig periode suppleret med vin[d]tunnelforsøg på modeller af bygninger, hvorved bl. [a.] er stillet nogle formkoefficienter, som indgår i dime[n]sioneringen.

De forhold, der skal undersøges, omfatter bl. [a.] følgende spørgsmål: Er det muligt at opnå en bed[re] statisk fortolkning for det foreskrevne, regningsmæ[s]sige vindhastighed, således at denne hastighed knytt[es] til en vis sandsynlighedsfaktor, der udtrykker risiko[en] for, at den pågældende vindbelastning indtræffer [i] løbet af den givne konstruktions levetid? Hvorled[es] afhænger vindhastigheden af højden over jordove[r]fladen under hensyn til terrain, topografiske forhol[d] (som bekendt indeholder de danske belastningsfo[r]skrifter regler for reduktion af de beregningsmæssig[e] vindstyrker ved huse på under 6 meters højde[)]. Endelig ønskes undersøgt, om vindhastighederne e[r]

DEN STORE STUDIEREJSE TIL AMERIKA

I samarbejde med Pan American World Airways har vi arrangeret en studierejse for arkitekter til U.S.A. i perioden 26/9 - 19/10 1959. Rejsen varer 24 dage og koster *kr. 9.360,-.*

På rejsen gøres ophold i
New York – Boston – Buffalo – Niagara – Detroit – Chicago – Miami og Washington.

Studierejsens program omfatter møder med nogle af Amerikas førende arkitekter bl. a.:
Philip C. Johnson, Skidmore, Owings & Merril, Vorhees, Walker, Smith, Smith & Haynes, Harrison & Abramowitz, Eero Saarinen, Ludwig Mies van der Rohe, Edward Stone og Marcel Breuer.

Desuden beses nogle af disse arkitekters mest berømte arbejder bl. a.: Lever House, Manufacturers Trust Company Building, FN-bygningen og General Motors.

Denne studierejse giver danske arkitekter en enestående lejlighed til personligt at sætte sig ind i moderne amerikansk arkitektur og bygningsindustri, og de erfaringer, der indhøstes på rejsen, vil være til uvurderlig nytte ved planlæggelsen og opførelsen af dansk industri- og boligbyggeri.

Udførligt program og indtegning i

DANSK REJSEBUREAU

(GRUNDLAGT 1901)

ØSTERGADE 3 . KØBENHAVN K . BYEN 2606

Ytonit

PLASTIC-LAK
BEVARER
DERES GULVE
NYE

YTONIT hurtigtørrende plasticlak anvendes til alle nye trægulve, korkgulve samt afslebne gamle gulve.

YTONIT er slidprøvet på Teknologisk Institut og godkendt af Boligministeriet.

YTONIT trænger ind i træet og giver beskyttende imprægnering. Gulvene får en fin højbonet glans, bliver skridsikre, og nemme at holde rene.

YTONIT er farveløst, mørkner ikke og tillader derfor senere pletvis reparationer.

Referencer, brochurer og alle yderligere oplysninger sendes gerne.

YHANCO I/S

VESTERBROGADE 6 D – KØBENHAVN V – MI 3131 – PA 2310

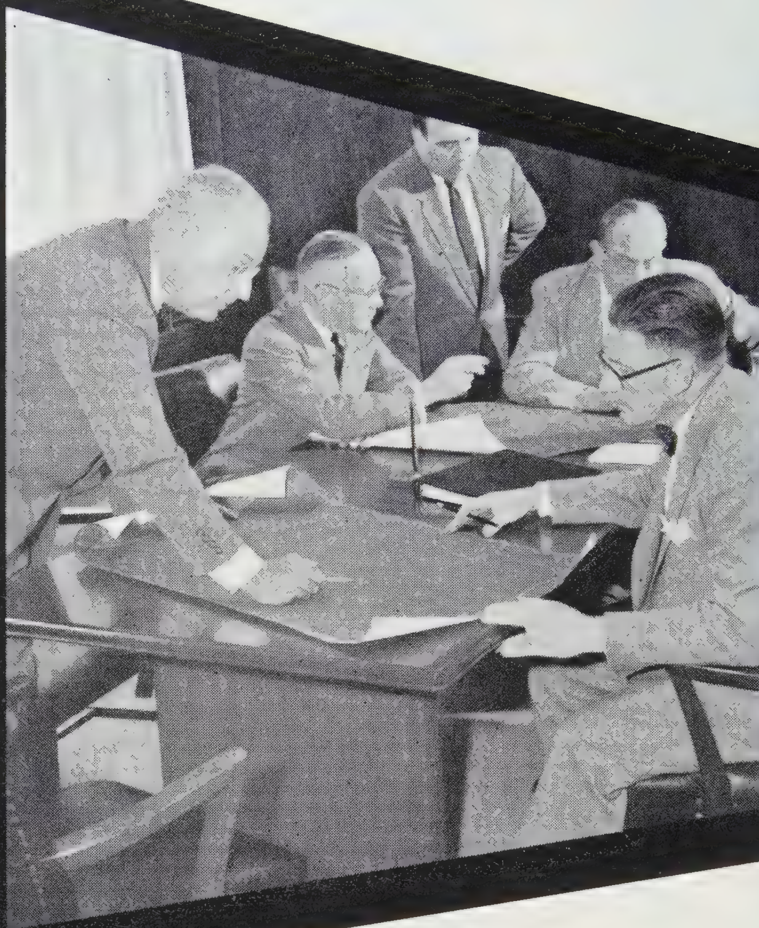

· et varigt værn
mod vind og væde

AKITON tagpap fremstilles i smukke, hensigtsmæssige farver: grå, rød, grøn og sort. Vi udfører tækkearbejder over hele landet og giver gerne tilbud uden forbindende for Dem

AKTIESELSKABET FOR KEMISK INDUSTRI
Amaliegade 15, København K. - Central 6388

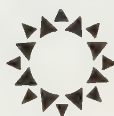
KONTOR-VINDUER

1 A/S BLADKOMPAGNIET
arkitekt M.A.A. K. V. Jensen Gaard
København

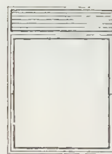
2 A/S FORSIKRINGSSELSKABET CODAN
arkitekt M.A.A. Ole Hagen
København

3 ANDELSBANKEN I ROSKILDE
F.D.B.s arkitektkontor
København

drøft dagslysproblemer med VELUX

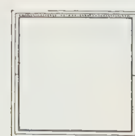
1

MÅL
1 : 100

Ventilationsjalousi foroven
Vippevindue forneden

2

Vippevindue m/ indbygget
vinduesventil i overrammen

3

Drejevindue m/indbygget
skydeventil i underramme
Brystningsparti forneden

VELUX

Effektiv tæthed, trækfri ventilation, god isolation og bekvem betjening er krav, som må honoreres af et tidssvarende vindue.

V. KANN RASMUSSEN & CO. VELUX A/S . MASKINVEJ 4 . KØBENHAVN SØBORG . TLF. SØBORG 657

THOMAS OG POUL PEDERSEN

Stol tegnet af Palle Pedersen og Erik Andersen for fabriken Regan, Aarhus. Siddeskallen fremstilles af fiberplastic og polstres. Den kan vippe på tellet og kan fixeres i en vilkårligt valgt hældning

Danske møbler

Når schweizer ure står som indbegrebet af kvalitet kyldes det vel både en overlegen teknisk kunnen og en veludviklet sans for reklame. Hvorvidt danske møbler i samme grad er blevet et begreb ude i verden får stå hen en tid endnu. Det er imidlertid sikkert, at mange udlændinge har opdaget de danske møbler, og mange danske er overbevist om vore egne møblers overlegenhed. Denne overbevisning skyldes i nogen grad den salgsmæssige succes visse danske producenter af møbler har opnået ved eksport. En ikke uvæsentlig årsag til den klippefaste tro på egne produkters fortræffelighed må desuden søges i den propaganda som er blevet udøvet af presse og reklame. Det er faktisk sådan at mange, både her og i udlandet, er godt på vej til at mene, at bare tingene er danske så er de gode. Men hvad møbler angår kan man ikke uden videre gå ud fra at *dansk* er synonym for *god.*

Det er en kendsgerning at der i de sidste 10–15 år er fremstillet en del gode møbler i Danmark – og også enkelte fremragende gode møbler. Men at de er gode, skyldes ikke først og fremmest at de er danske. Nogle af de møbler, der har fået størst succes er tværtimod af et tydeligt internationalt tilsnit.

Danmark har ingen særlige traditioner for at fremstille fine møbler, der kan hævde sig på verdensmarkedet. Om sådanne traditioner kan oparbejdes vil i høj grad afhænge af, om der ydes en original kunstnerisk indsats. Som forholdene er i øjeblikket er der meget der taler for at det ikke vil lykkes. Man er godt på vej til at det nationale særpræg ytrer sig i umotiverede, og aldeles uforståede former og linjer. Ting som man har set hos de folk som havde succes og som man derfor eftergør med større eller mindre frækhed.

En rundgang på den sidste møbelmesse i Frederici[a] var en forstemmende oplevelse. Og alligevel er de[r] folk der siger at messen er blevet bedre. Ja, der e[r] flere der laver noget der ligner. Men det er for mange[s] vedkommende helt uden forståelse. Det er me[d] møblerne som med lysekronerne. Lysekronerne e[r] blevet moderne formgivet, men de er stadig lige uhyr[-] lige. Og de uhyrlige møblementer er der stadig[,] selvom de også er blevet moderne formgivet. Skal de[t] være teak, så lad det være teak over det hele. Ens[-] farvede stoffer – i friske og muntre farver. Rund[e] ben, i egetræ, strittende til alle sider på må og få[.] Indtil man opdager at nu skal skabe og sofaer være på gænger – så må man også til det.

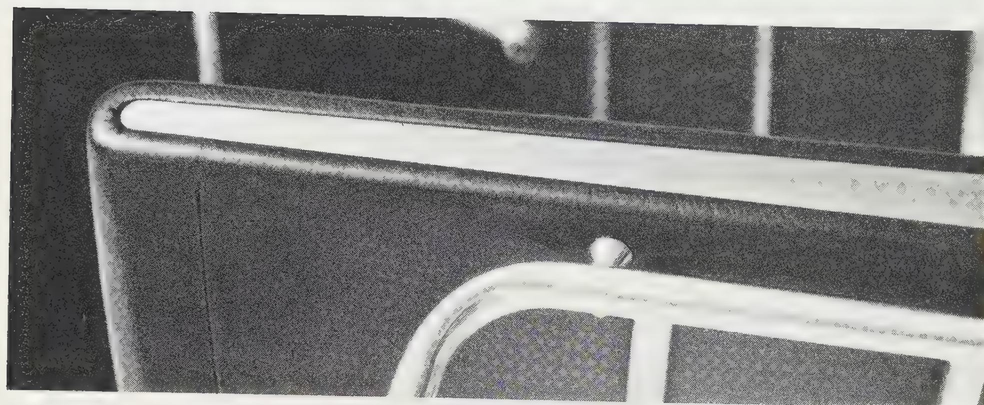
Nogle siger, at miseren skyldes, at der ikke er gode møbeltegnere nok. Det er ikke helt rigtigt. Der kan nævnes flere dygtige møbeltegnere som overhovedet ikke er repræsenteret på møbelmessen. Årsagen skal nok i højere grad søges hos møbelfabrikanterne og ikke mindst hos forhandlerne, som så igen giver skylden videre til køberne — både de udenlandske og de hjemlige. Det må også være svært for en møbelfabrikant, som ikke selv har nogensomhelst forståelse af hvad det vil sige at fremstille gode møbler — hverken i æstetisk eller i teknisk henseende. Han tror måske at det er helt rigtigt det han laver, og hans sælgere siger at møbelhandlerne er glade for tingene. Der er sågar amerikanere der køber dem. Og møbelhandlerne rundt om i Danmark sælger det ene sæt efter det andet — og deres kunder er glade og tilfredse. De tror de bor noget så moderne. Møbelfabrikanten får råd til ny bil, ny maskiner i sin fabrik — har han grund til at være utilfreds?

Den tilsyneladende lethed, hvormed visse møbler har vundet en kolossal udbredelse har givet mange møbelfabrikanter en forkert indstilling til opgaven. De tror at blot de får en arkitekt eller møbeltegner til at tegne et møbel til sig, så er alt i orden. De regner med at tegningen laves på et par timer og at de kan sætte tingene i produktion så snart de har fået de friske lystryk. Og så skal det straks blive en

KELD HELMER-PETERSEN

Verner Pantons stole og borde, som forhandles af Unika-væv, fremstilles i flere størrelser, men alle på samme størrelse fod. De fremstilles enten i åben trådkonstruktion eller af metalplade betrukket med stof

*ns J. Wegners nye stole
l stålunderstel fremstilles
n betrukket med læder eller
l møbelstof. Øverst den
type, hvilestolen med fod-
nmel eller taburet. Nederst
højere type, der anvendes
spisestuestol. Billedet i
ten viser sædets fastgørelse
nderstellet. Stolene frem-
es af A. P. Stolen, Kø-
havn*

KROGH

Herover Gjerløv Knudsens hvilestol og nederst et udsnit af Jarl Hegers reolsystem, begge dele fra fabriken Jason i Ringsted

salgssucces. Bliver det ikke det, må der være noget i vejen med tegningen.

De virkelig gode møbler er blevet til efter meget og møjsommeligt arbejde af både tegneren og fabrikens folk. Så længe der endnu er folk i møbelbranchen der ikke forstår det, vil der være unge møbeltegnere, der mister modet — og fabrikanter med for den sags skyld. Hvis de da ikke holder sig til de lettilgængelige prototyper som efterhånden er grundigt gennemprøvede.

Den store del af møbelproduktionen i Danmark i dag ligger på et meget jævnt niveau, meget af det er direkte dårligt og adskiller sig ikke væsentligt fra tidligere års udvandede stilkopier — i dag er det blot udvandede kopier af de gode moderne møbler.

Det vil nok blive meget vanskeligt at ændre på forholdene, at få alle de små hjem, møbelhandlerne, møbelrepræsentanterne, møbelfabrikanterne og de mange såkaldte møbeltegnere til at indse — at det de tror er så dejligt i virkeligheden er uhyre banalt! Man skal ikke lade sig besnakke til at tro at danske møbler over en bank er noget nær verdens syvende vidunder. Der laves gode møbler i Danmark, såvel som andre steder i verden. Men der laves sandelig også mange dårlige, som det er tilfældet andre steder.

Der var imidlertid også lyspunkter på møbelmessen. Børge Mogensen bliver stadig mere og mere sikker og Wegner havde med held forsøgt sig i den internationale stil, med stole i sort læder og børstet stål. Som et interessant, men højst diskutabelt eksperiment havde Verner Panton tegnet nogle stole og taburetter som udstilledes af Unika-væv. Efter sigende blev der solgt mange af dem — vel som følge af den chokagtige virkning de havde.

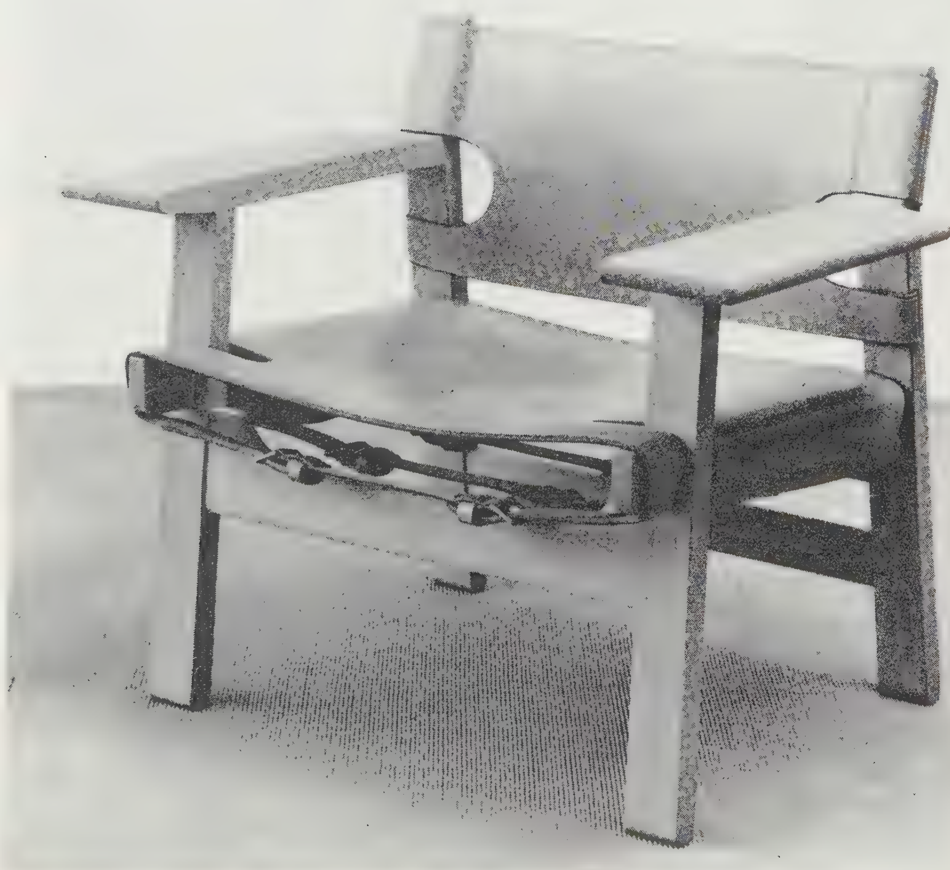
Et par unge møbeltegnere i Århus, Palle Pedersen og Erik Andersen, havde tegnet en liggestol udført af fiberglas og med stålstel. Alt tyder på at det er folk med en god formsans, men et par andre af deres stole viste, hvor vanskeligt det er for nye folk at få lov til at lave gode ting.

Af nye folk i den mere traditionelle linje så man Jarl Hegers pænt gennemarbejdede reol og Gjerløv Knudsens stole begge dele fra fabriken Jason i Ringsted. Det er gode ting der fortjener anerkendelse.

Den faste garde, Poul M. Volther, Harbo Sølvsten, Bender Madsen og Ejnar Larsen samt Grete Jalk, mødte med gode ting fra bl. a. Frem i Røjle, I. C. A Jensens Eft. i Århus, Næstved Møbelfabrik, Fritz Hansens Eft. og P. Jeppesen i Store Heddinge. Der var nye ting fra Wegnerkoncernen: Tuck og Carl Hansen i Odense, Ry møbelfabrik og Getama, Gedsted samt A. P. Stolen, København. Til megen opmuntring var Børge Mogensens møbler fra Fredericia Stole- og Polstermøbelfabrik, Lauritzen i Ålestrup og fra C. M. Madsen, Haarby, og Arne Jacobsens stole fra Fritz Hansens Eft. Og så trøster man sig med, at de bedste danske møbler hævder sig fint over for de internationalt anerkendte møbler fra Schweiz, Tyskland, USA og hvor man nu ellers kan finde fremragende eksempler på møbelkunst.

Chr. Enevoldsen

*dericia Stole- og Polster-
elfabrik, som udelukkende
astiller møbler tegnet af
ge Mogensen, har sat en
tol i produktion. Det er
med andre af fabrikkens
ler en stol snedkermestrene
ard Rasmussen og søn tid-
e har vist på Københavns
lkerlaugs udstilling*

Det kunne være en af egnsplanens fingre – men det er kun strukturen af et ahorn-blad. Hvis det grønne „ind imellem“ forsvinder, er det egentlig værdifulde ødelagt. Det grønne er ikke alene godt for øjnene. Det er også nødvendigt for trivslen

Boligmiljø, biler og fritid

Af Carl Jacob Ammitzbøll

Boligmiljøet i byerne er en broget mosaik, sammensat på godt og ondt af alle spektrets farver.

Som arkitekter interesserer vi os ikke alene for den „nøgne“ arkitektur, men også for omgivelserne, for menneskene og de vilkår, hvorunder de lever sammen med arkitekturen. Det er vigtigt, at man som fagmand erkender vekselvirkningen mellem på den ene side boligkonsumenternes vaner og livsindstilling og på den anden side de byggende instanser, først og fremmest gælder det arkitekterne, der samler tråde og impulser i den ene hånd og med den anden hånd skaber boligerne, de ydre rammer omkring disse konsumenters tilværelse. Det er denne aldrig standsende gensidige tilpasningsproces, som danner boligmiljøet. Det er en sum af materielle og økonomiske vilkår og menneskelivets mangfoldige afskygninger, en sum der uophørligt forandres. Miljøet af i går er ikke det samme som det af i dag. Og morgendagens bliver igen noget tredie.

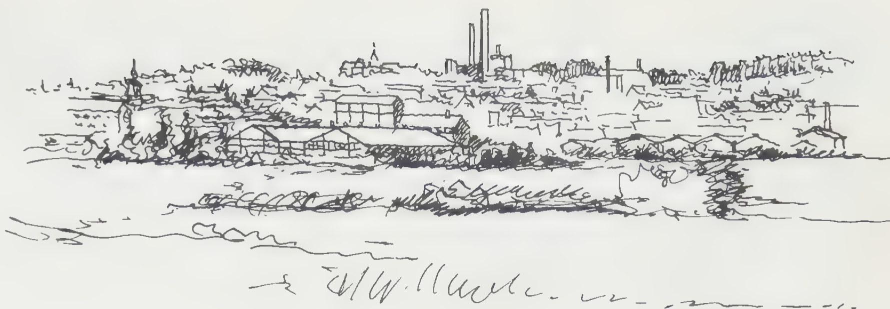
Viljen til at ordne, at planlægge og skabe velegnede rammer om den menneskelige tilværelse har altid været krydret med uovervejede impulsive indslag. Tilfældighedernes lunefulde spil har ofte grundigt pudset det gustne overlæg. Også vor egen tids arkitektur og byplanlægning er såvel en gros som en detail et produkt af velforberedt planlægning og uforudsete, drilske indfald, der dukker op som luftbobler i udviklingens kølvand. Planlægningen efter de store linier må nødvendigvis spille op til tidens dynamik, der ofte ganske hensynsløst går som en tornado hen over al kold beregning.

Som f. eks. motoriseringen. Den viser sig ikke blot på landevejene og i gaderne. Den er ikke bare et spørgsmål om færdsel. Den er i færd med at forandre hele det eksisterende boligmiljø i byerne. Garager og parkeringspladser maser sig frem med en ubændig appetit – ikke blot på gadearealer – men også på „private“ ubebyggede områder. Lovgivningen har ikke fundet sine egne ben i det kapitel. Og det er heller ikke rart at blive henvist til at gøre indhug i sådanne værdier, som de frie grønne arealer efterhånden er blevet for hele boligmiljøet. Det ville være at ødelægge landvindinger, som det har taget slægtled af pionerer at tilvejebringe.

Endnu står bilerne på gaderne i lange rækker udenfor husene i vore gamle, i vore nye og i vore nyeste kvarterer. Men hvorlænge er der plads? Hvornår vil man være tvunget til at gribe til andre udveje? Vi bilister er dovne, det nytter ikke at nægte det, det falder os ikke ind at *gå* flere skridt end allerhøjst påtvungent, når vi skal parkere vore vogne. Og hvor skal vi stille dem, når der ikke mere er plads på gaden?

Det er dejligt at køre i egen vogn. Man synes ikke blot, den er en nødvendighedsartikel, man kan tillige altid finde anledning til at beundre netop ens egen bil, hvis skønhed og køreegenskaber man gang på gang uhæmmet hengiver sig til, uden forbehold, men ikke uden lidenskab, at rose til lidt over randen af skyerne. Men de fleste bilister – i hvert fald, når de tillige er arkitekter – vil sikkert nok så uforbeholdent og samtidig lidenskabeligt hævde, at parkeringspladser er lige så nødvendige, som de ikke er smukke. Især ikke hvis de kliner sig godt op ad de grønne op-

…n provins-silhuet. Vil det være rigtigt at …se højhuse her?*

…Bakkehusene"s silhuet. Endnu er der …rne at se, men hvorlænge? Hvornår er …t de høje „kommoder", som dominerer …lledet?

…Bispeparken". En af tredivernes smuk…ste parkbebyggelser. Det ville være en …andale, hvis der skulle parkeres biler …å græsset mellem husene

Højhuse ved Milestedet

Københavns nye skyline i vest. „Milestedet“

holdsarealer, der er så vigtig en bestanddel i vore bebyggelsesmæssige enheder.

Bilen er på vej til at blive en menneskerettighed. Der er næppe tvivl om, at der i fremtidens byggeri vil blive taget energisk fat på at løse boligspørgsmålet ud fra disse nye forudsætninger, således at bilerne og den plads, de kræver, indgår som et naturligt led i helheden. Løsningen må ske efter vidt forskellige opskrifter, alt eftersom det drejer sig om lave, halvhøje eller helt høje huse – om det er byggeri efter et horisontalt eller vertikalt princip. *Hvordan* disse opgaver skal klares vil især bero på arkitekternes indsats, såvel på tegnestuerne som i de kommunale kontorer. Det er os, som skal forme og holde styr på de af tekniken på samlebånd udspyede produkter og indarbejde dem i helheder, hvor der er til at holde ud „at bo“.

Et andet fænomen – der er en følge af samlebåndenes voksende intensitet, og som er medvirkende til totalt at ændre boligmiljøets karakter – er det højere leveniveau og den i sammenhæng hermed skabte øgede fritid. I velfærdsstaten har man udviklet en hidtil ukendt social standard, men der er også – og det er bagsiden af medaljen – i brede lag opstået et overskud af tid, et tomrum, som mange ikke aner, hvad de skal stille op med.

De store årgange, de vrede unge mænd og mutte piger, der er ved at runde de 20 – og for hvem det ikke længere er nok kun at hænge på gadehjørnerne, isbarer og i jazzklubber eller larme på knallerterne og kæle for gashåndtagene – vil om føje år melde sig til for „at bo“, for at stifte familie i det nye byggeri. Spørgsmålet er da – ikke „om“, for man undgår det ikke – men *hvordan*, man (foruden de alvorlige vanskeligheder med bilerne) skal imødegå fritidsproblemet, så de nye ægteskaber og familier ikke havner i det tomme rum.

Flere og flere unge hustruer drages ud i erhvervslivet – for at blive. Det er mere spændende end at passe hus, og når man er to, der tjener gage, er der – trods skatterne – en reel baggrund for at sætte levestandarden i vejret, at skaffe sig køleskab, bil og sommerhus. Og når man først er i besiddelse af disse goder, der før var forbeholdt et meget begrænset klientel, så er der ingen vej tilbage for kvinden til gryderne og støvekluden. Den gammeldags romantik med den hjemmegående hustru, som alene passer hjem, mand og børn kan ikke forliges med presset fra tidens såkaldte goder. Det er lige på og hårdt også for kvindernes vedkommende, hvis der skal følges trit – og det skal bl. a. de sociale ambitioner nok sørge for, at der bliver. Den dybdepsykologiske salgsteknik arbejder med succes på denne linie. Den her skitserede udvikling vil utvivlsomt fortsætte, så-længe den nuværende højkonjunktur er rådende. Der kommer måske – måske endda højst sandsynligt – nedgangsperioder, der kommer til at gå ud over beskæftigelsen – og dermed økonomien, hvad der, i hvert fald for en tid, vil få bil og køleskab m. m. til at forsvinde fra virkelighedens reelle radius ud til en drømmeverden langt borte i rummets blå luft.

Dog, selve *mentaliteten* vil næppe, uanset mulige dårlige tider, ændre sig. Teknikken med det pågående amerikanske sælgersmil har sat foden mellem dør og tærskel og lader sig ikke vise tilbage på trappegangen igen. I køkkenregionen er de herregårdshåndlavede måltider blevet fortrængt af dybfrosne retter fra det nærmeste supermarked. Ovnkagerne er erstattet af det nysseligste fabriksfremstillede „hjemmebag“, sterilt indpakket i små cellophanposer, og kaffekanden behøver den travlt optagne udearbejdende husmor ikke mere at tragte – den gode drik laves med et skvæt kogende vand oveni et drys pulver.

Men naturligvis er det ikke bare i køkkenet, at processen foregår anderledes end før. Selve det „at bo“ er ved at undergå store forandringer. Lejlighedstyperne ændres og tilpasses de nye livsvilkår, som den moderne industri og teknik skaber. Springet fra slumlejlighederne på broerne til tredivernes altankarnapsystem var stort. Men hoppet fra sidstnævnte op i de højere luftlag til et moderne højhus synes ikke mindre imponerende. Det er bare gået en kende hurtigere end før. Teknik og tempo virker gensidigt ansporende, og også indenfor alt, hvad der tangerer byggevirksomhed, fornemmes, at hjulene snurrer hastigere end før.

Det håndværksmæssige fortrænges af industrien. Prefabrikationen har trådt sine børnesko, og der kan ventes en intensivering af færdigforarbejdede bygningselementer til boligproduktionen. Uden disse forudsætninger havde højhusbyggeriet ikke udviklet sig så raskt, som det er sket. Man har svært ved at forestille sig højhusene uden en fremskreden bygningsindustri. Det gennemgående lette snit, som danske højhuse er skåret efter, er betinget af det industrielle og har intet med gammeldags håndværk at skaffe.

Den samme udvikling karakteriserer i det hele get tidens byggeri. Også inventar og møbler. Da nktionalismen brød igennem i 1930, stod man helt håndværkets grund. Efter konsolideringen som stil 30'erne fulgte en tid, hvor „det lækre" truede med tage fusen af funktionalismen. Arkitekturen som nst var på kanten af det degenererede. Indtil induien fik føringen frem for håndværket.

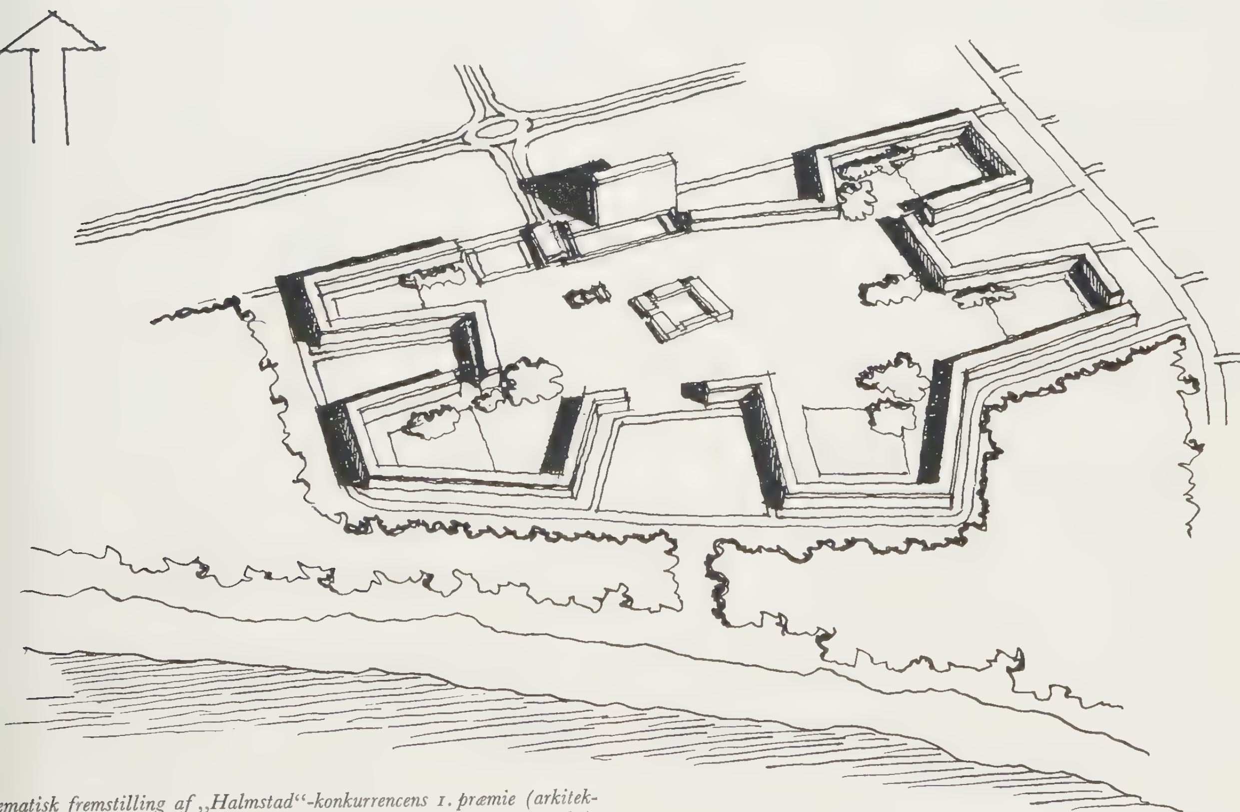
Højhusenes arkitektur – der stort set er formet over utraditionel, mekaniseret byggeteknik – står råt hugget med den friskhed, som kun det nye har. skuffedarier" siger en kendt chefredaktør hånligt. , naturligvis. Hvad ellers. Er etagehusbyggeriet i aditionelle højder måske ikke, når alt kommer til t, skuffedarier. Om disse er langstrakte i gammelgs skænk-façon eller høje kommoder er vel i betydngen af ramme om den enkelte bolig mindre væntlig. Det er en følelsessag, om man bedst kan lide nederste skuffer, eller om man hellere vil til vejrs. Men i bybilledet er det selvfølgelig ikke ligegyldigt. et stedfundne højhusbyggeri i København og i riferien har helt ændret den gamle profil med de nne tårne. I fremtiden vil man prise andre skønedsværdier, hvilke og hvordan de bliver, ved vi ikke. en vi skal jo videre, skønt vi undertiden må puste lt og tage os fri til at sukke over det, der forsvinder. Byplanmæssigt kommer vi i dag ikke udenom højsene i en storby som København. Men det er kedet, når småbyerne i misforstået selvhævdelsestrang

„Fortunbyen". Som man ser, har bilerne „godt fat"

begynder at opføre den slags bygninger. Selvom det er politikerne, der bestemmer, så må det være arkitekternes ansvar at påvise, hvor kommoderne skal stå. Og det må være med manér.

Den samme fornyende tendens i arkitekturen og boligmiljøet præger også det lave byggeri, der i dag adskiller sig helt fra tredivernes eenfamiliehuse. Skænderierne fra årene efter funktionalismens gennembrud om, hvorvidt det var rigtigt at bygge højt eller lavt, er heldigvis forstummet og afløst af en mere saglig vurdering. Det er sammenhængen indenfor helheden, det kommer an på. Det er kun rationel planlægning, som kan klare bilerne. Og centerideen må være et af midlerne til at klare fritidsproblemet – og til at gøre byerne overskuelige.

ematisk fremstilling af „Halmstad"-konkurrencens 1. præmie (arkitek- m.a.a. Erik Lunøe-Nielsen, Bernt Winding og James Allan Wright). r er parkeringsspørgsmålet løst rationelt. Det grønne areal i midten – skærmes af bebyggelsen (3 etager + tilbagetrukket tagetage) – er helt beholdt gående trafik. „Udenfor" er der parkering og indkørsel til garager i stueetagen. Kapaciteten er meget stor, ca. 1 1/2 garage og parkeringsplads pr. lejlighed. Et „Radburn" en miniature – hvor der er plads til bilerne

Buckminster Fuller

Den amerikanske arkitekt og ingeniør Buckminster Fuller gjorde i juli et kort ophold i København på vej til Moskva. Han har som bekendt tegnet en pavillon til den amerikanske udstilling i Moskva.

Fuller's stædige arbejde med den lette dome-konstruktion har en idébaggrund, som vist ikke er almindelig kendt.

Buckminster Fuller interesserer sig uhyre for menneskehedens materielle fremtid. Den stærkt stigende befolkningsmængde og den tekniske kulturs stadig større udbredelse betyder, at mængden af råstoffer aftager i forhold til behovet. Man må lære at økonomisere med specielt metallerne. Materialeforbruget i Fuller's konstruktioner er langt mindre end i andre halkonstruktioner. Han finder frem til materialernes gunstigste egenskaber og udnytter dem fuldt ud, bl. a. ved anvendelsen af den mest udviklede maskinelle teknik.

Ikke alene materialeforbruget men også fremstillingsomkostningerne nedbringer han til et minimum. Han mener bl. a. derigennem at kunne yde et væsentlig bidrag til løsningen af boligproblemerne i de underudviklede lande.

Der synes ikke at være grænser for hvor store, Fuller kan gøre sine konstruktioner. Han mener at kunne dække et helt lille bysamfund med en kæmpekuppel. Ved bygning af byer i ugæstmilde egne skulle man ved anvendelsen af sådanne kupler kunne opnå fuldkommen kontrol med klimaet.

Jordens erobring er jo endnu ikke endt og universets knapt begyndt. Der vil utvivlsomt blive behov for fantasifulde konstruktioner i disse erobringsfremstød, og ihvertfald er Fuller sikker på, at vore traditionelle konstruktioner er helt uegnede, når det gælder de kommendes år usædvanlige byggeopgaver.

Man kunne tro, at Buckminster Fuller var en hårdkogt, cigartyggende ingeniør, af olieborertypern.

Han viste sig tværtimod, at være en stilfærdig, lidt distræt tænker med en udpræget interesse for den historistiske udvikling. Han ser gerne, at hans domer bliver kendt og anvendt udover verden, men han er mindst lige så interesseret i, at hans ideer om teknisk økonomi vinder udbredelse. Han fremhæver at arkitekterne ikke må sidde og vente på bygherrerne og deres ideer. De skal tværtimod ved eget initiativ erkende problemerne og stille forslag til deres løsning.

Vi håber senere at kunne bringe en artikel, hvor Fuller selv gør rede for nogle af de ideer, der ligger bag hans arbejder. *s.*

Arkitekturens formsprog

Erik Lundberg: Arkitekturens formspråk Del VIII – Studier över arkitekturens konstnärliga värden i deras historiska utveckling. Organiserande klassicism och expressiv barock. 1620–1715. Nordisk Rotogravyr Stockholm 1959.

Med imponerende sejghed er rækken af digre bind i Erik Lundbergs one man show blevet forøget med endnu et, det ottende. Man kan ikke med føje forlange mere eller andet af en bog, end hvad der er bebudet i titlen. Værket giver unægtelig hvad der loves, måske endda i for rigt mål. Som det vil forstås af undertitlen, er der ikke tale om monumenthistorie. På dette felt bibringes man de nødvendigste i forvejen kendte oplysninger. Det er arkitekturens æstestik der interesserer Lundberg. At æstetisere over flere hundrede år gammel arkitektur er og kan kun være et beskedent bidrag til forståelsen af denne. Under læsningen af Lundbergs bog føler man sig gang på gang omgivet af sære, gespentstagtige luftkasteller, der af lutter iver for at delagtiggøre os i formspråkets udtryk mister enhver form for sammenhæng. Alt opløses i en tåge af svævende kransgesimser hårdt kæmpende pilastre og selvtilstrækkelige slutsten. Forfatteren går med ægte begejstring op i skildringen af de enkelte bygningsværker, men beruser sig i den grad i detaillernes mangefold, at helheden ofte går fløjten. Det grundlæggende for forståelsen af en bygning bliver dog stedse dens funktion, placering og omgivelser. Disse begreber tilgodeses alt for lidt i Lundbergs bog. Det kan aldrig være afgørende, næppe nok interessant, at vi (in casu forfatteren) så lang tid efter den behandlede periode finder ud af at „Poussin och Mansart opstiller jämviktans och harmoniens problem" al den stund d'hr. næppe kan sige at have taget patent på den idé. Rubens og Borromini har formentlig i lige grad tilstræbt noget lignende. Bygningens liv og livet i den i forhold til hvad den skulle være, til hvad den blev og var hører vi kun lidt om i denne bog; og det er endda det fine ved det.

Hvad er da *arkitekturens formspråk*? spørger man sig selv. Skal man tro forfatteren, er det et meget simpelt sprog, der udelukkende består af verber i infinitiv. For eks.: „uttrycket av metodisk *stiga-stapla-bära*" i

facade; et pilastersystem kan have et „samspel av *-resaseg-bära-tynga-vila*“ samt *„stiga-kröna-vare till-i-självherrlighet*“ for slet ikke at tale om en vindues-rie (i pal. Carignano i Turin) med variationer på maet *„omsluta-stiga-lyfta-tynga-hänga-öppne sig-sluta mmen-säcke nedåt-bära-lyfta*“. Det må blive nogen ind-klede variationer de.

Så fattig er vel ikke Europas arkitektur, at den må jes med at tale dette gymnastiksprog? (Endda mang-r gymnastiksprogets farverige imperativ). Forfatte-ns mening er forsåvidt klar. Ved at benytte denne rminologi på alt og alle, tilstræber han en vis objek-vitet i skildringen. Det er overflødigt, thi instrumen-t er altid objektivt og tolkningerne bliver mindre bjektive af det. Hvor havde man ikke langt hellere t forfatteren anvende et naturligt og levende sprog ed allusioner til snart sagt hvad som helst fra be-ervede tomater til åbnede sardindåser, når blot det ivde fortalt noget væsentlig om arkitekturen. Fejlen ed det selvbærende system, forfatteren bruger som kitekturens formsprog, er, at det er for usmidigt. ygningerne bliver behandlet som figurer i et mester-kel teater, men kommer til at savne disses charme. an frier dog ikke ved hjælp af en logaritmetabel. Omend forfatterens synspunkter i høj grad er hans gne, ses det let, at han er ud af den Wölfflin-Brinck-ann'ske skole. Især Brinckmann skylder han en del. ölfflin var jo så fornuftig, at han indskrænkede sig at behandle et snævert udvalg af nærbeslægtede onumenter, således at hans teorier så overbevisende l. Det må i sandhed være et helvede at være arkitekt vis man under konceptionen skal igennem de trængs-r, de i bogen behandlede opstalter må lide. Stundom griber man næppe, at bygningerne ikke forlængst ır opløst sig selv i deres bestanddele, når man del-tiggøres i de desperate kræfters spil.

På en måde arter bogen sig som en almindelig kitekturhistorie. De udvalgte emner er traditionelle, værkerne behandles i afsnit efter nationalitet. Her al ikke gås ind på forfatterens meninger om de kelte værker, det ville være uoverkommeligt og rmålsløst. Den ene mening er jo lige så god som n anden. Såvel i det italienske som i det franske snit kunne man have ønsket sig lidt mere om hen-ldsvis paladser og palæer. De hollandske og engelske snit er hvad monumentudvalget angår velafvejede i det hele taget bogens bedste. Stykket om Swa-nburg viser at forfatteren præsterer det fortræffelige, r han glemmer at bruge sit system. I det tysk-østrigske snit hævdes det at Kollegienkirche i Salzburg viser gtskab med Hardouin Manzart, det lyder ikke neligt, derimod savnes et nærliggende forsøg på at tte Fischer von Erlach i forbindelse med Guarini. t havde været mere på sin plads at jævnføre Fischers ofbibliotek med noget fransk, for eks. fra marots eds. Om Karlskirken i Wien hedder det bl. a. „I en kitektonisk komposition, som så utpräglet låter rums-rdena spele huvudrollen och som ger muran med ononcerad rumomslutande tunnhet, bli dessa fri-ende jättekolonner til en säregen manifestation av kroppslighetsvärderna, av det som uttryck för sub-stantiell tillvaro“. Det er nok muligt; men hvorfor ikke gøre opmærksom på at disse to søjler står foran kirken af en ganske bestemt grund, idet de udgør en del af de tysk-romerske kejseres emblematik.

Bogens styrke er det meget store billedmateriale, især de mange planer og snit. Fotografierne kunne dog meget vel have været bedre, og det forekommer unødigt at forfatteren selv har fotograferet motiver som de store fotografifirmaer med lethed kan levere. Tilpasningen af klicheerne lader ofte noget tilbage at ønske. Småfejl som forkerte planchehenvisninger er svære at undgå. Ligeledes en pudsighed i person-registret hvori der optræder en herre med det udmær-kede efternavn Boboli, men at han skulle have heddet Giardino til fornavn er næppe troligt. ***Hakon Lund***

Houses by Kay Fisker in Voldparken

Det ukendte København

R. Broby-Johansen: Gennem det ny København. Med teg-ninger og kort af Ejler Krag. 211 sider, pris 14,75 kr. Gyl-dendal, 1959.

En rejsefører plejer at forholde sig temmelig neutral til de behandlede emner. Det er som regel en oprems-ning af de historiske kendsgerninger eller legender, der karakteriserer denne type litteratur.

Men selvfølgelig er det noget andet med en rejse-fører skrevet af Broby-Johansen. Han har en mening om alt mellem himmel og jord, eller også skaffer han sig én hurtigst muligt. Han tager stilling til tingene – og tvinger os andre til at være med. Hans nysgerrighed er fabelagtig, den har gjort ham til en mand med en usandsynlig viden.

„Gennem det ny København“ er vel nok tænkt som en guide. Men på grund af Broby-Johansens kritiske vurdering af alt hvad han ser og hans fortællerglæde, er det tillige blevet et stykke oplysende litteratur, som ihvertfald enhver københavner kan læse med udbytte hjemme i lænestolen. Ikke mindst for arkitekter og andre, der interesserer sig for byggekunst, er det fængslende læsning.

Man kan af og til være uenig med forfatteren i hans vurderinger, men ofte har han en rammende karakteristik eller et klogt ræsonnement, der røber hans ægte kærlighed til byen og dens huse. Og hans harme er fuldt så ægte, når han ser med hvilken ufor-stand, der ofte handles i denne by.

I følgende lille betragtning er både klap og ris: „Vi er fremme på pladsen med de grønne træer,

Frederiksberg Runddel, som slet ikke er rund, men en gammel, aflang ridebane, hvor man opførte turneringsspil og foretog ringridning, og hvor nyhollænderne med hoffet som tilskuere slog katten af tønden. Måske det skal noteres nu, hvor samtlige byens åbne pladser er degraderet til parkeringspladser, at dette er byens ældste. I hvert fald står det udtrykkeligt i tilladelsen fra 1784 til at indrette traktørsted ved hjørnet, at det er tilladt kørende gæster at stige af dær „men derpå bør vognene henkøres for at holde på runddelen". Et ligefrem opmuntrende perspektiv, at en plads, parkeringen har erobret, dog *kan* blive fri for den igen!"

Hans karakteristik kan være skarp som i denne beskrivelse fra Frederiksberg rådhus:

„Det er den samme art af modernisme, vi bevæger os i, når vi stikker ind i baggården til det ny rådhus gennem en skov af drabelige flisebeklædte piller. For at vi ikke skal tage fejl af at fliserne er klistret udenpå har pillerne granitfodtøj og bar hals, flisebeklædningen holder op et lille stykke før gulv og loft. Hele indgangshistorien ligner en ovnforretnings lager af kakkelkaminer. Jernportens gittermønster er tilmed den slags som bruges til indfatning af marieglas."

Broby-Johansens fortælleform er snakkende, som om bogen var dikteret og ikke skrevet. Det vil nok irritere nogle få, men flere vil føle, at de er i godt selskab.

Eiler Krags tegninger er festlige og fornøjelige, men hans karakteristik af bygningerne står ikke mål med hans menneskeskildringer. De er til gengæld herlige.

Alle billedtekster er af uforklarlige grunde på engelsk – og hvilket engelsk! *s*

Højere løn – men hvor meget?

Byggeriets Beregningsinstitut: Oversigt over ændringer i overenskomstmæssig løn i byggefagene i perioden 1. 9. 57 – 4. 3. 59. Duplikeret, 21 sider, pris 50.00 kr.

Nedsættelsen af arbejdstiden til 45 timer om ugen har medført stigninger i de overenskomstmæssige lønninger, bl. a. i byggefagene. Hvor meget det er i de enkelte fag, er én af de ting, man kan uddrage af den oversigt Byggeriets Beregningsinstitut har udarbejdet.

Af skemaerne fremgår lønningernes størrelse pr. 1.9.57, 19.3.58 og 4.3.1959, således at man kan følge lønbevægelserne f. eks. indenfor en byggeperiode. Det fremgår tillige, hvorledes lønningerne er sammensatte med angivelse af de forskellige tillægs størrelse. Oplysningerne findes for såvel hovedstadsområdet som provinsen.

Materialet har fyldestgørende oplysninger om særlige aftaler m. m. som gør det umiddelbart anvendelig ved gennemgangen af regningsarbejder og opgørelser for mere eller mindre ydelser ved tilbudsarbejde.

Det er med andre ord et særdeles nyttigt materiale for alle, der er indblandet i denne proces, d. v. s. arkitekter, ingeniører, bygherreorganisationer og håndværkere.

Hvis alle parter er i besiddelse af materialet, og således afvikler eventuelle diskussioner på et fælles grundlag, vil megen tid og penge kunne spares.

Noter

Rejse i Grækenland

Gennem *A.A.* har en græsk turistorganisation *ARMA* gjort os opmærksom på, at danske arkitekter, der enkeltvis eller i grupper vil besøge Grækenland, hos *ARMA* kan få al tænkelig hjælp til rejsens tilrettelægning.

Det græske bureau kan skaffe hotel eller pensionsophold fra 1 dollar op til luxusværelser i 1. klasses hoteller. Det tilrettelægger ture evt. under ledelse af kyndig guide.

Bureauets adresse er: *ARMA*-touring in Greek, 11-13, Hippocrates Street, Athen.

Indbudt konkurrence om skole i Mariager

Til bedømmelsen var indkommet 7 forslag blandt hvilke dommerkomiteen udpegede et forslag af Jacob Blegvad og Torben Poulsen, Ålborg, som det bedste.

Som han dog kan udtrykke det

Sorø Amtstidendes udsendte korrespondent *Nemo* skrev d. 30/7 om købestævnet bl. a.:

Går man gennem de mange sale, kan man næsten se, at udstillerne har været optaget af det øgede i efterspørgslen, og de har bestræbt sig for at gøre deres udstillinger mest muligt egnet til at præge det merkantile, det industriellle og det salgsfremmende gennem en ikke alene underholdende, men også fornøjelig særarrangements orden. En møbeludstiller har i stedet for at anbringe sine varer side om side på gulvet omvendt hængt stole, borde, vugger og barnevogne op under loftet. Det er en ide, der virker blikfangende.

Og senere skriver han:

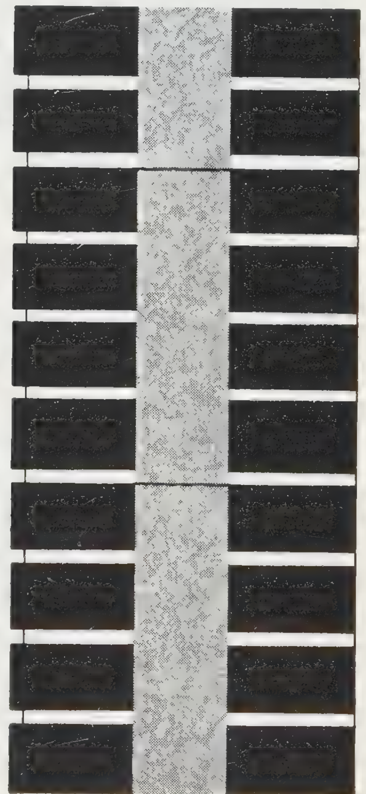
Tilstrømningen til købestævnet tog straks i formiddag et usædvanligt omfang, og da aabningshøjtideligheden efter middag begyndte, var der mange tilstede.

Så godt som danske

Danske møblers popularitet i U.S.A. kan bl. a. måles i antallet af plagiater. Disse plagiater averteres frimodigt så alle må tro, at de er originale danske arbejder. Man skal se godt efter i denne annonce, hvis man skal opdage det lille ord „inspired".

den mest økonomiske hulmursisolering

Rockwool Batts anbragt i hulmuren under opmuringen er den mest økonomiske af alle former for hulrumsisolering.

Når en 30 cm hulmur isoleres med 70 mm tykke Rockwool Batts 112 E, forhøjes ydermurens pris kun med omkring 5 kr./m². Varmeledningstallet for Rockwool Batts 112 E er λ praksis = 0,035.

Og k-værdien falder fra 1,28 til 0,45.

Merudgiften til isoleringen tjenes derfor hurtigt hjem - for en stor del allerede i starten gennem besparelser på varmeanlægget.

Rockwool Batts 112 E er 27 cm høje svarende til den almindelige binderafstand på 4 skifter.

isoler med **ROCKWOOL** dansk stenuld

AKTIESELSKABET ROCKWOOL . FREDERIKSBORGGADE 18 . KØBENHAVN K . TLF. C. 9575

C.C. DANMARK
Skyllecisterner
– de støjsvage cisterner
RINGSTED
JERNSTØBERI & MASKINFABRIK
AKTIESELSKAB
Repræsentant: Grosserer Aage Bredahl, Poul Ankersgade 2
København K. Telf. Central 1658

Nyborg
VASKERIMASKINER
Vaskemaskiner
Centrifuger
Tumblere
Strygemaskiner
*
Forlang brochurer og tilbud
HANS L. LARSEN
NYBORG JERNSTØBERI
Grundl. 1841
NYBORG 76
KØBENHAVN C. 3871
AARHUS 2 30 52

lige så store i byerne som i nærliggende landdistrikter.

Arbejdet på byggeforskningsinstituttet i Canada udføres naturligvis i nært samarbejde med det canadiske meteorologiske institut. Arbejdsprogrammet indeholder en gennemgang af stormskadede bygninger. For hver enkelt af disse må de meteorologiske data indhentes og vurdering af konstruktionens styrke og stabilitet foretages. Der er allerede nu foretaget 3 studier af denne art, nemlig i Alberta, Sakatchewan og Ontario. Det forventes, at disse sidste undersøgelser vil belyse de mere praktiske forhold med hensyn til vindbelastningerne, og når disse undersøgelser kombineres med de mere grundliggende undersøgelser, skulle der være basis for forbedrede regler for beregnigen af vindbelastninger, hvorved dimensioneringen af de bærende konstruktioner gøres mere sikker.

Det canadiske byggeforskningsinstitut indsamler råd og oplysninger overalt i Canada om særlige udsædvanlige skader på konstruktioner, som formodes at skyldes storm, for herigennem at sammenligne det teoretiske grundlag med praktiske observationer.

Selvom de danske, beregningsmæssige vindbelastninger er små sammenlignet med, hvad man kan komme ud for f. eks. i Norge og netop i Canada, er betydningen af et rationelt grundlag også for vore belastningsforskrifter indlysende. Der kan opnås, at man i alle tilfælde får en sikrere basis udfra hvilken, der dimensioneres, og i mange tilfælde f. eks. netop i byerne må man forvente, at det i et vist omfang vil være muligt at nedsætte de beregningsmæssige vindstyrker, forsåvidt der da ikke er tale om fritliggende højhuse og bygninger med udsat beliggenhed. *J. Br.*

Kilde: Building Research in Canada, a progress report of the National Research Counsil, Vol, 2, nr. 7, Ottawa 1958.

NYE MATERIALER

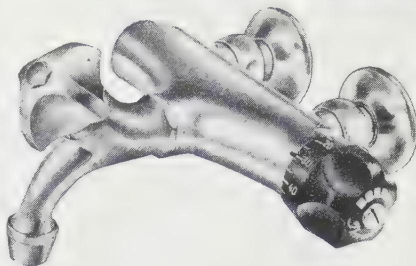
Støbeforskalling af papir

Brugen af armeret beton har medført en udvikling i udformningen og anvendelsen af støbeforme, der førte hen til den permanente støbeforskalling. Et kompromis, en forskalling, der efter ønske kan bibeholdes eller fjernes efter støbningen, kan måske betragtes som en naturlig konsekvens i denne udvikling.

Et engelsk firma indenfor emballagebranchen, Veneste Ltd., har udviklet et af sine produkter af cellulose fiber til at finde anvendelse som søjleforskalling, der leveres som rør i ønsket dimension. Papirrøret sænkes ned over armeringe og fastgøres forneden og foroven. Når betonen er bundet af, har man mulighed for enten at rive papiret af, idet det blødes op, eller man kan lade det sidde som underlag for senere maling.

Papirforskallingen har været anvendt i praksis til støbning af 65 søjler til en ny busstation i Bournemouth, og entreprenøren mener at have konstateret en besparelse på mellem 30 og 35 pct. i forhold til gængse metoder. Det er dog et spørgsmål, som endnu ikke er undersøgt, om papir – omend specialpapir – ikke

GROHE
Thermostat

Det automatiske sikkerhedsblandingsbatteri kan leveres i mange kombinationer til alle anvendelsesformål

Batteriet sparer tid og penge

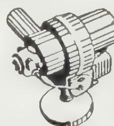
Venligst forlang special-brochure

GROHE THERMOSTAT GMBH
LAHR / SCHWARZWALD

REPRÆSENTANT: FA. BAHEKO . KØBENHAVN V . VESTERPORT 241 . PALÆ 6964

Et yderligere fremskridt indenfor oliefyringsteknikken:

CHALMERS OLIEFYR
BRÆNDERHOVED
med *stilbar* flamme

Som en virkelig nyhed kan vi nu levere svenske CHALMERS højtryksoliefyr med specialkonstrueret brænderhoved, som muliggør indstilling udefra af flammens form og karakter.
Selv ved mindre kedelstørrelser fra 1,6 m² opnås den mest ideelle forbrænding og højeste nyttevirkning. Egnet for kedler op til 3,2 m².

CHALMERS oliefyr leveres også i standardudførelse (uden brænderhoved) for kedler 2–12 m².

Forlang special-brochure.

Godkendt JPO 820.

Bygger på kvalitet og erfaring.

KØBENHAVN C* 6286 — *Bang & Pingel A/S* — ÅRHUS *3 34 00

tillader en for hurtig afgang af fugtigheden fra betonen til skade for hærdningsprocessen. En indvendig beklædning vil uden tvivl kunne give en tilfredsstillende hærdning, men måske også kunne reducere papirmaterialets økonomiske forspring.

Kilde: The Master Builder, oktober 1958.

Farvede korkfliser

Et engelsk firma, Robinson Brothers, Cork Growers Ltd., kan nu levers korkfliser i 25 forskellige farver, ensfarvede og marmorerede. Korkfliserne har samme egenskaber som de naturfarvede fliser, og de er gennemfarvede, således at farven ikke ændres ved slid.

De farvede korkfliser leveres i sædvanlige flisestørrelser og i tykkelserne 4,5 mm, 6 mm og 7,5 mm.

Kilde: The Builder, 20. februar 1959.

Nyt sovjetisk kunststof

Det sovjetiske fagforeningsblad „Trud" har for nylig meddelt, at russiske forskere har udviklet et nyt kunststof, der betegnes som „glasstål".

Glasstål opgives at have samme styrke som stål, men vejer kun en sjettedel heraf. Det skal være meningen at bruge det nye materiale til opførelse af huse indtil tre etager. Glasstål skal være det eneste materiale i disse huse, idet også rørledninger m.v. fremstilles af det nye kunststof.

Glasstål skal også være velegnet til fremstilling af både, karosserier til biler, og møbler.

Kilde: Der Querschnitt, januar 1959.

Fjernstyret vinduesåbner

Til højtsiddende vinduer findes også herhjemme mekaniske åbne- og lukkemekanismer, der betjenes fra „normal" højde. Anvendelsesmulighederne vil dog almindeligvis være begrænset til en afstand mellem betjeningshåndtag og vindue på 1–2 m og til en placering omtrent lodret under vinduet.

Til særligt højtsiddende vinduer eller vinduer med en placering, der vanskeliggør anbringelse af åbne/lukkemekanismens betjeningshåndtag på et hensigtsmæssigt sted, findes en hydraulisk virkende åbner, der har en rækkevidde på indtil godt 30 m. Et betjeningshåndtag virker som pumpe, der gennem en vædske i to rørslanger – for hhv. åbning og lukning – påvirker en arm fra åbneren, der med et stangsystem, som vil være afhængigt af vinduets konstruktion, anbringer vinduet i enhver ønsket stilling.

Rørslangen kan bøjes efter opgavens art og kan indhugges i murværk og tilpudses. Åbneren kan også bruges til andre formål end vinduesmanøvrering, f. eks. til at regulere aftræk eller styre maskiner.

Fabrikat: „Armstrong".

Kilde: Building Materials, juni 1958, England. (Ref. B.M. 1706).

A/S NORDISK SOLAR COMPAGNI

O. 64 til indbygning

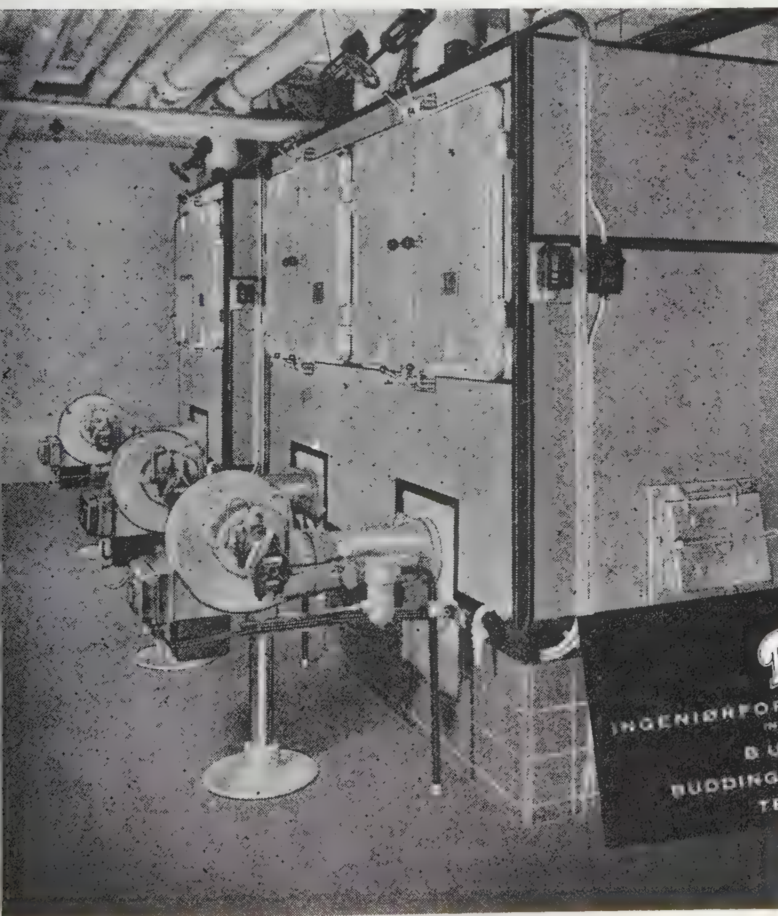
m/ plasticgitter eller metalgitter – for max. 200 W glødelampe

Max. diam.: 410 mm
Udsk. diam.: 370 mm
Indb. højde: 210 mm
(eller 125 mm)

benhavns amtssygehus, Glostrup
kitekter S.A.R. *Ypyä, Ypyä og Malmio*
evbygningen

Monteret med FIONIA-døre fra
DANSK MØBELPLADE- & FINÉRFABRIK
Odense Aktieselskab København

DANO STÅLKEDLER

Type VH for vand
Type DH for lavtryksdamp

Vore brochurer giver Dem alle oplysninger om kedlerne, og vore ingeniører er altid gerne til Deres disposition.

AARHUS, TLF. 4 29 96 ÅLBORG, TLF. 2 61 84
ODENSE, DALUM 828 NÆSTVED, TLF. 2286

FRA ARKITEKTENS FORLAG

Bogen om Arne Jacobsen

Indholdet i denne ny udgave af bogen om Arne Jacobsen er udvidet med mange eksempler på arkitektens seneste arbejder, således at bogen nu er ført à jour og giver et godt overblik over Arne Jacobsens virksomhed fra 1928 til i dag.
Bogen om Arne Jacobsen er redigeret af arkitekt Johan Pedersen og udsendt af Arkitektens Forlag.
Bogen er nu på 119 sider og koster indbundet kr. 32,—.

hus på Sjællands Od

fabrik i Ålborg

trappe i
Rødovre Rådhus

Københavns Amts Sygehus, Glostrup
Arkt. Ypyä, Ypyä og Malmio
Ingeniørerne Birch & Krogboe

Spisesal monteret med centura armatur E 2101

FOG & MØRUP A/S NØRREGADE 28 . K . C. 8822

JUNCKERS
PARKETGULVE

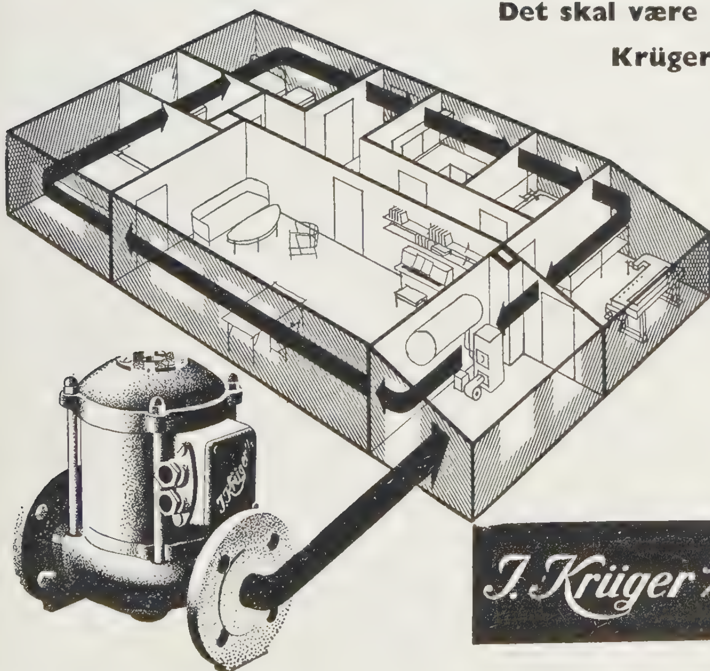
Gælder det Cirkulationspumper?

Det skal være Krügers

Cirkuletta

Absolut lydsvag og driftssikker.

- ★ Selvsmørende
- ★ Ingen pakdåse
- ★ Ringe kraftforbrug
- ★ Tilslutning til 3 × 380 og 1 × 220 volt
- ★ Anvendes til centralvarme og varmt brugsvand

J. Krüger A/S

PUMPEAFDELING

Stubmøllevej 35, Kbh. SV - Tlf. VAlby *10.775

Referatkort til nr. 16

06.063:725.57

ET INSTITUT FOR TILPASNINGSVANSKELIGE BØRN

Guldmedaljekonkurrencen 1958–59

Projekt udført af Max Brüel, tildelt den lille guldmedalje

I forbindelse med arkitektens beskrivelse til projektet gengives planer, facader og perspektiver.

Arkitekten nr. 16/1959 side 289

06.063:725.57

ET BEHANDLINGSHJEM

Guldmedaljekonkurrencen 1958–59

Projekt udarbejdet af Jørgen Rasmussen, tildelt den lille guldmedalje

I forbindelse med arkitektens beskrivelse til projektet gengives planer, facader og perspektiver.

Arkitekten nr. 16/1959 side 294

06.063:725.823.4

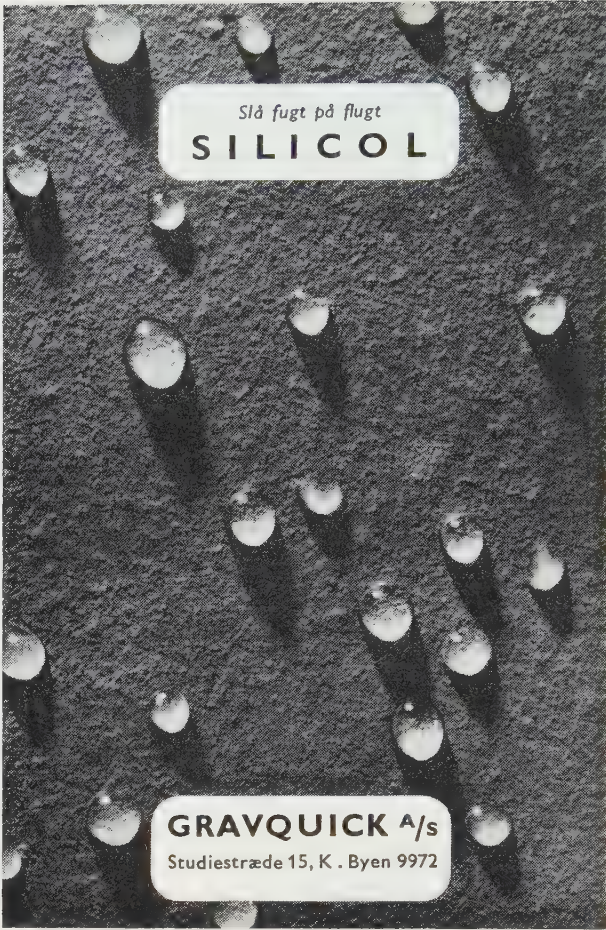
EN STORBIOGRAF

Guldmedaljekonkurrencen 1956–57

Projekt udført af Ib Rasmussen, tildelt den lille guldmedalje

I forbindelse med arkitektens beskrivelse gengives planer, snit, facader samt aksonometri og perspektiver.

Arkitekten nr. 16/1959 side 298

STRAMIT-TAG

STRAMIT er, takket være sin store bære- og isoleringsevne, det ideelle underlag for ethvert tagdækningsmateriale ved enhver taghældning. Pladerne, der er imprægneret, oplægges normalt i dimensionerne 122 × 200 cm på 1 × 4″ forskalling, der anbringes vinkelret på spær for hver 61 cm. Spærafstand er indtil 122 cm.
Vi har specielle tagplader af kobber og aluminium i formatet 30 × 100 cm, der klæbes og skrues direkte i Stramitpladen. Tagpap oplægges som sædvanlig eller i 30 cm brede baner, der sømmes og klæbes i en 5 cm bred stribe foroven.

DANSK STRAMIT

MALTEGÅRDSVEJ 18 . GENTOFTE 4500

LYDISOLERING

LYDISOLERING

LYDISOLERING

KARFA

METALINDUSTRI A/S
SYDMARKEN 35 . SØBORG
SØBORG *6001

FORHANDLES GENNEM RØRGROSSISTERNE

mira

MINERALPUDS

- **STØRSTE HOLDBARHED**
- **SMUKKEST**
- **BILLIGST**

MIRA mineralpuds har alle gode pudsegenskaber

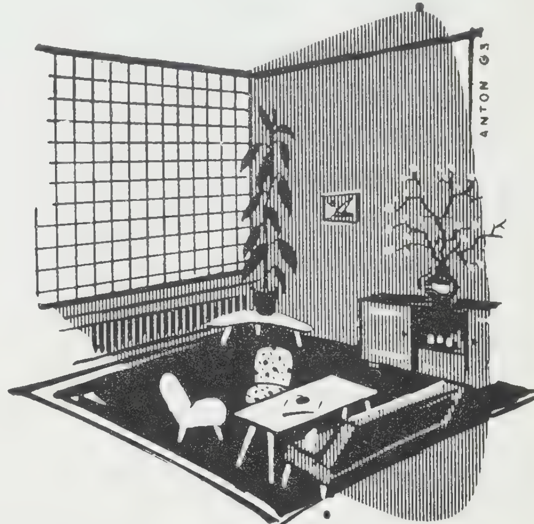
ARKITEKT, MURERMESTER og BYGHERRE vil
på alle måder
glæde sig over en MIRA FACADE

DANSK-NORSK MINERALPUDS A/S
TERNEVEJ 20 ROSKILDE
TELEFON: ROSKILDE *3616 og 2271

Forlang prospekt og farveprøver

GLASVÆGGE

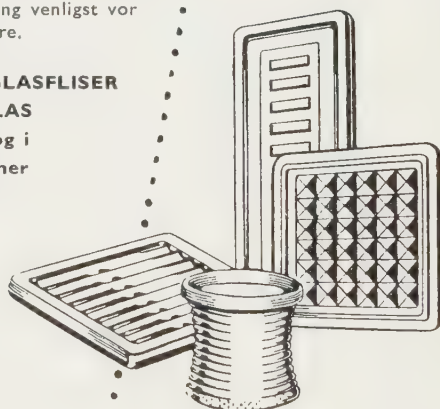
får stuen til at virke større. De er allerede nu uløseligt forbundet med den nyere arkitektur med dens stræben efter harmoni i form og funktion.

Overbevisende egenskaber

har ved rationelt byggeri gjort glasfliserne uundværlige. De er usædvanligt stærke overfor tryk, har stor lysgennemgang og er hygiejniske. Samtidig virker dette byggeelement meget dekorativt, forhindrer uønsket gennemsigtighed og gør det således muligt at skabe moderne rum, der er behagelige at bo og arbejde i. – Forlang venligst vor udførlige brochure.

VI LEVERER GLASFLISER OG BETONGLAS
af fin kvalitet og i forskellige former
Se HFB side 181

GLASWERK FREITAL — GLASWERK HOSENA

FÅS HOS LANDETS FØRENDE FORHANDLERE AF GLAS OG BYGNINGSARTIKLER

Hovedforhandler for Danmark:
A/S C. LANGBALLE & SØN
STORE TORV 9 – AARHUS

Besøg Leipziger Høstmesse fra 30. 8. – 9. 6.

Referatkort til nr. 16

06.063:728.5

ET BADEHOTEL VED KANDESTEDERNE
Neuhausen 1956–57
Præmieret projekt udarbejdet af Jørgen Rasmussen

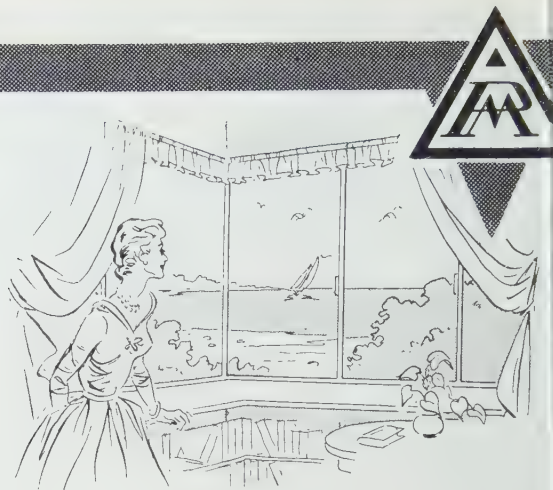
I forbindelse med arkitektens beskrivelse gengives planer, facader og perspektiver af bygningerne samt møbleringsplan af værelse med principskitser for indretning af værelser og opbygning af inventar.

Arkitekten nr. 16/1959 side 301

Indholdsfortegnelse for artikler på annoncesiderne

Arkitekten nr. 17/1959

Byggeteknisk orientering

PEDERSHAAB
STÅLVINDUER OG -DØRE

Standardvinduer og -døre efter dansk standard. Vinduer og døre med koblede rammer for 2 lag glas, system „Idesta" Kældervinduer i let og billig udførelse.

★

PEDERSHAAB MASKINFABRIK A/S
Brønderslev Tlf. *450. Telegr.-adr.: Cementindustri
Aalborg Nyhavnsgade 26 . Telefon *2 74 55
Aarhus Park Allé 15 . Telefon *3 14 00
København K Rosenborggade 1 . Telefon C. *14066

Fibo BETON KLINKER
– de lette og stærke betonklinker med den ubrudte cellestruktur –
ER VÆRD AT ARBEJDE MED
leveres i sorteringerne 0-3, 3-10 og 10-20 mm — Forsendelse overalt
Tal med Deres forhandler om FIBO

A/S FISKBÆK BETONKLINKERFABRIK
FISKBÆK PR. HERBORG
TLF. HERBORG 12

GRECO DØRE

FABRIK
N. HELMER HENRIKSEN
KYSTVEJ AARHUS TELF. 24700
FORHANDLERE OVERALT I DANMARK

Silikonat

mod Regn og Fugt – til Mur- og Tagsten m. m.

V. Meyer
BYGNINGSMATERIALER
NIELS JUELS GADE 9 . KØBENHAVN K . MINERVA 3525

VAKUSKUM

Læg vægt på kvalitet – isoler med VAKUSKUM

* VAKUSKUM-isolering forøger husets værdi og letter vedligeholdelsen –
* VAKUSKUM-isolering financieres af pengeinstitutterne –
* VAKUSKUM-isolering nedsætter brændselsomkostningerne med 1/3

Markedets billigste isoleringsmateriale, målt pr. effektiv isoleringsenhed.

DANSK FIBERPLASTIC

Tietgens Alle 106. Odense. tlf. (09) 11 27 46
Teknisk kontor:
Vilvordevej 51. Charlottenlund. tlf. (01) 66 Ordrup 1488

PLASTIC TIL VÆGGE

Vi leverer og opsætter plasticstof til vægge

GALON - STIGOLON - ROLAN

- lysægte
- tåler slag og stød
- vandtæt
- kan erstatte fliser

Gustavsen
Vægbeklædning

ST. KONGENSGADE 92
BYEN 9330 (3 LEDN.)

...vi har det - åh - åh

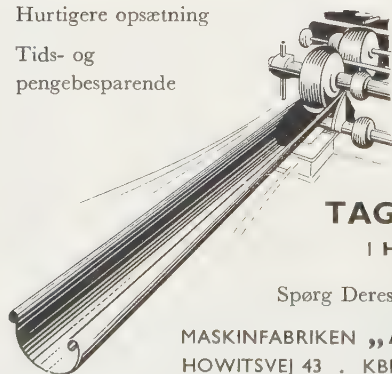
...vi har fået

Esso Gilbarco

OLIEFYR på konto

Hurtigere opsætning

Tids- og pengebesparende

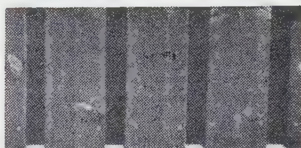
„ARNI"
FABRIKS-
FREMSTILLEDE

TAGRENDER
I HELE LÆNGDER

Spørg Deres forhandler eller

MASKINFABRIKEN „ARNI" A/S
HOWITSVEJ 43 . KBH. F . GO 2347

FRA ARKITEKTENS FORLAG

TRÆ OG ARKITEKTUR

TRÆ og ARKITEKTUR

Om træets anvendelse i bygningskunsten i såvel æstetisk som konstruktiv henseende. Redigeret af arkitekterne Gunnar Jensen og Finn Monies, med tekst af sidstnævnte. 116 sider, 90 illustrationer, format 21 × 24 cm. Indbundet. Pris kr. 26,00.

DANSK FORM DANISH DESIGN

DANSK FORM

Arkitektens Forlag har udsendt en publikation med 13 af de énfamiliehuse, der har været gengivet i *Arkitektur*. Desuden bringes der eksempler på danske møbler og kunsthåndværk. En del af interiørerne er gengivet i 4-farvetryk. Billedteksterne er på dansk og engelsk. Bogen er i format A4, 76 sider, indb. Pris 18,00 kr.

METALBOGSTAVER·SKRIF...
...ILTE·STEMPLER·SKABELONER·RELIEFSKILTE
...SKILTE·PLASTICSK...

KØBENHAVNS SKILTEFABRIK
Knabrostræde 9
C. *693

SIIM MARCUSSE... A...

LÆSSØESGADE 11
Tlf. Central 1158
Tlf. Luna 445

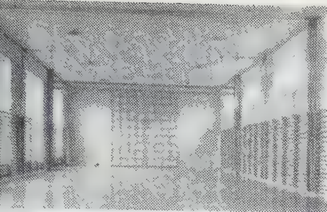
CENTRALVARM...
Damp . Vand . Lu...

HOBENCO A...
HYLLING...
TLF: 118-12...
HOBENCO A...
HYLLING...
TLF: 118-12...
HOBENCO A...
CAUDEX
DØRE
HYLLING...
TLF: 118-12...

Rådgiv. ingeniør...

Varme
*
Ventilation
*
Luftkonditionering
*
Kunstig kedeltræk
m. m.

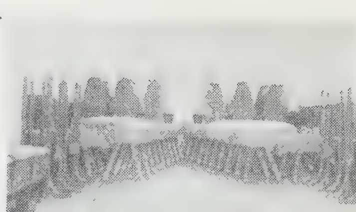
H. E. SØRENSEN M. afI.
Tidl. afd.leder v. I. Krüger A/S
Katrinedalsv. 35, Vanl., Da. 4874

FIRMA **POUL MADSEN** DONS

Poststation: Alminde
Godsstation: Kolding
Telefon: Aagaard 200

GYMNASTIKREDSKABER

ELEVATORER OG
ESCALATORER

H. NIELSEN & SØN MASKINFABRIK A/S
ALDERSROGADE 37
KØBENHAVN N.

5 års garanti

PÅ HVER MÅTTE FRA VOR FABRIK

MATERIALER Gummilameller med impr. lister i bøg, teak eller letmetal

FARVER sort, rød eller grøn efter ønske

STØRRELSER Efter ønske og i højderne 20, 25 og 35 mm (med letmetal dog kun i 20 og 25 mm)

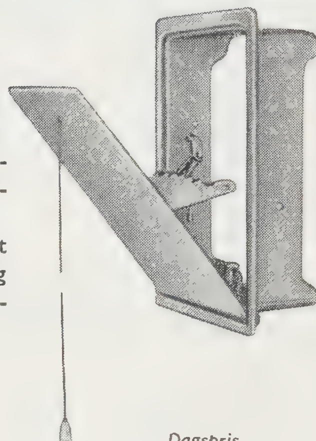
Forlang tilbud

SVEJBÆK
Lamel Gummimåttefabrik A/S

Svejbæk – Tlf. 55 & 79
C. H. Jensen, Marconivej 2, Århus, Tlf. 4 39 88
A. Ramsing, Glentevej 1, Fredericia, Tlf. 1751
Birger Pedersen, Hvidovrevej 277a, Hvidovre, Tlf. 78 39 23
C. Smidt Johansen, Tycho Brahes Allé 6, Kbh. S, Tlf. ASta 2992

Norlett

– en holdbar og billig friskluftventil

Fremstillet af letmetal og med rustbehandlede fjedre. Passer til Eternit ventilationsrør og kan med pal indstilles i 5 stillinger.

		Dagspris
Dimensioner:	15 × 15 cm	kr. 6,90
	10 × 15 cm	kr. 6,45

Forhandles af trælast- og bygningsmaterialeforretninger

A. RINDOM
Kampmannsgade 2, København V - Minerva *2222

SNEDKERARBEJDE
TØMRERARBEJDE
INVENTAR

TH. PEDERSEN & SØNNER
Frederiksgade 74
Tlf. 2 07 65

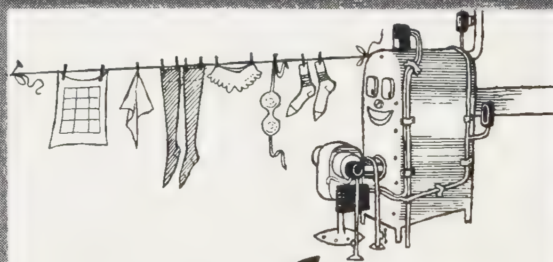
O. HANSEN & R. J. MØLLER
BYGNINGS- INVENTAR- OG MASKINSNEDKERI

BEFAS KØKKENELEMENTER

Islevdalvej 93, Brønshøj — Telf. 94 62 10

TØMRERMESTER
P. JUL. HANSEN
SOLSORTVEJ 49
GOTHÅB 1380

...vi har fået Gilbarco
Esso
OLIEFYR på konto

KUNSTMARMOR
STUK
Peter Ove Christensens's Eftf.
v/ Nordahl Petersen
Stukkatur & Kunststensfabrik
Glentevej 69 – Kbhvn. NV
TA. 230 – TA. 6333
Se HFB side 433

Meddelelser fra

DANSKE ARKITEKTERS LANDSFORBUND

Bredgade 66, København K
Telefon *Minerva 1290

Adresseforandringer

Hansen, P. Maibom, *bolig* fra Rosevej 6, Frederikshavn til Frederikssundsvej 104, Kbh. NV. Telefon Ægir 6761.

Hendriksen, C. V. *bolig* fra Tønnesvej 12, S. til Elbagade 63, Kbh. S. Telefon Amager 4138.

Mikkelsen, Per Steen, *bolig* fra Normasvej 6, Kbh. V. til c/o Würmli, Rohr, Fällanden, Zürich, Schweiz.

Skaarup, Hans Hartvig, *bolig* fra Florensvej 4, Kbh. S. til Søndre Jagtvej 6 A, Hørsholm. Telefon Hørsholm 62.

Meddelelser fra

AKADEMISK ARKITEKTFORENING

Nye medlemmer

Fischer, Georg, *bolig* Østerbjerg, Lemvig, telefon Lemvig 235, *tegnestue* Posthuset, Lemvig, telefon Lemvig 235 og 275.

Hanberg, Preben Sørensen, *bolig* Åboulevarden 47, Århus, *tegnestue* (Erik Andersen og Preben Hanberg) Åboulevarden 47, Århus.

FRA TIDSSKRIFTERNE

L'architettura nr. 41 marts 1950

Domenico Morelli: kontorhus i Torino (8 s. ill.). – Leonardo Ricci: Énfamiliehus ved Forte del Marmi (7 s. ill.).

Edilizia Moderna nr. 65 dec. 58

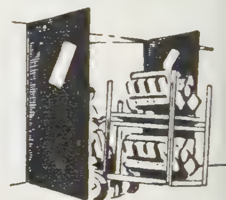
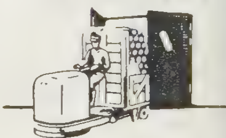
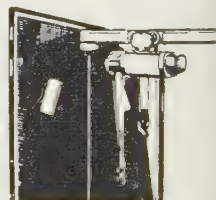
Seagram's bygning i New York. (8 s. ill.)

STILLING TILBYDES

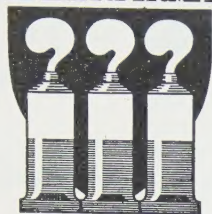
Arkitekt eller bygningsingeniør. Som leder af vor informationsafdeling i København søger vi med tiltræden d. 1. november en arkitekt eller bygningsingeniør, der har indgående kendskab til byggeriets forhold også fra praktisk arbejde, og som er fortrolig med udarbejdelse af tekniske tryksager og med foredragsvirksomhed. Der er tale om en heldagsstilling for en moden mand med gode sprogkundskaber og med vilje og evne til at samarbejde med vore øvrige afdelinger. Den mand, der besidder de rette kvalifikationer, kan påregne at få en selvstændig og vellønnet stilling. Vi beder om skriftlig ansøgning.
Kalk- og Teglværksforeningen af 1893, Nørrevoldgade 34, København K.

UDSKIFT DE GAMLE DØRE

Ekströms
PENDUL-DØRE
AF TRANSPARENT PLASTIC — ELLER AF GUMMI

RATIONALISERER

DEN INTERNE

TRANSPORT

A. C. JØRGENSEN & CO.
ØSTBANEGADE 15
KØBENHAVN Ø
TELF. CENTRAL 12660

MALERFIRMA

ROBERT
RASMUSSEN

Skt. Gjertrudsstræde 6
Central 202 og 11.302

MYNSTERSVEJ 12
VESTER 9982

C. MØLLMANN & CO.

MALERMESTRE

NØRREGADE 18

TLF. MINERVA 1404

E. PIHL & SØN Uraniavej 12

Murer- & Entreprenørfirma

Indehavere

C. Pihl & K. Langvad, *Civilingeniører*

TØMRERSVENDENES AKTIESELSKAB

Alt tømrerarbejde udføres

DEGNEMOSE ALLÉ 28 TELEFON BELLA 7170

Monies & Andersens Eftf. A/s

K. K L. Simonsen's eftf.

Centralvarme, sanitære installationer, højtryksledninger

Frederiksborggade 22, K
Tlf. Minerva *2314

BETONYL

PLASTIC BETONEMULSION

Til udbedring af skader på

BETON

Kan udlægges i millimertynde lag
Hæfter uadskilleligt til underlaget
Forlang brochure

AKTIESELSKABET

WILLIAM BOAS

FREDERIKSGADE 11 . KØBENHAVN K . C. 236

PLASTOLITH

*

det fugefri VINYLGULV

A/s DANSK ASFALTFABRIK

Ø. Teglgade 7, SV . Tlf. Hilda 1648

Odense Tlf. 3681 — Aarhus Tlf. 3 38 44 — Nysted Tlf. 87 11 88

BYNX BESLAG

Marienborgvej 28 - Telf. 4740 - 4739

BYNX FABRIKER - RANDERS

A. BARTHOLDY & SØN

TØMRERMESTRE
ENTREPRENØRER

JUNGGREENSVEJ 8, TLF. DAMSØ 1809 - 435

Aktieselskabet
V. M. BROCKHUUS

Bygnings- og inventarsnedkeri
57, Gl. Køgelandevej . Tlf. C. 11.012

ZENITH

Byg billigere hurtigere bedre

FUNDAMENTBLOKKE
GODKENDT TIL BYGGERI MED STATSSTØTTE

Ang tekniske oplysninger se HFB side 76

PREVENIT
SE SIDE 77 I SUPPLEMENT TIL GB3

P. A. Klinge's Eftf. . Holmbladsgade 128 . Central 10 775

1 à 2 medarbejdere til typeprojektering, udarbejdelse af arbejdstegninger, beskrivelsesmateriale m. v. søges. *Arkitekternes Typehuskontor*, Bredgade 66, K. Minerva 1290.

Arkitekt ca. 30-35 år, tilbydes ansættelse på tegnestue i Ordrup. Må selvstændigt kunne forhandle med bygherrer, håndværkere og myndigheder, tilrettelægge arbejdet for de yngre medarbejdere og iøvrigt lede tegnestuen under chefens fravær. Eget køretøj samt noget kendskab til engelsk foretrækkes. Lørdage fri. Kørselsgodtgørelse samt god løn. Ansøgning med referencer til billet mrk. 975 til *Arkitekten*, Nyhavn 43, K.

Arkitekt 30-40 år søges til interessant arbejde ved vedligeholdelse samt om- og tilbygning ved statsbygninger. Den pågældende må være i besiddelse af arkitekt- og administrative evner samt må være velbevandret i overslags-, tilsyns- og tegnearbejde. For den rigtige mand kan stillingen blive varig. *Eva og Nils Koppel*, arkitekter M.A.A., Hundesøvej 3, Gentofte.

Arkitekter. 2-3 medarbejdere med nogen erfaring (helst afgang) og interesse for hospitalsbyggeri søges til min tegnestue 1/9 eller 1/10. *Poul Clausen*, arkitekt M.A.A., Rosenvængets Sideallé 3, Ø. TRia 3043.

Erfarne arkitekter M.A.A. med ca. 5 års praksis søges til min tegnestue i Hellebæk. *Jørn Utzon* M.A.A. A.R.A.I.A., tlf. Hellebæk 158.

Danske arkitekters tegnestueservice

Lad D.A.T. hjælpe Dem med tegnearbejdet. Henv. A. A. Bredgade 66, eller tlf. Farum 506.

DUPLIKERING

Byggebeskrivelser, referater og renskrivning af statiske beregninger. Duplikeringsbureauet **Dania**, Minerva 428.

Zinktryk og Lystryk
*Byen 7457 - Byen 3514

ATELIER ALFA
Lyskopieringsanstalt
Frederiksborggade 1

Malerfirmaet
PETERSEN & ANDERS
GRUNDLAGT 1896 INDEHAVER SVEN-ERIK R
H. C. ØRSTEDSVEJ 22 B · CENTRAL
KØBENHAVN V

HOLGER THAARU
MALERMESTE

CHARLOTTENLUND
JÆGERSBORG ALLE 1
TELF. ORDRUP 618

MALERFIRMAET

AXEL SEEHUSEN
Central 3670

GOTH. 9212
GOTH. 2441
HOVERBY
Malerfirma

J. P. HOVERBY & SØN

ALLEGADE 23

Lys - **idé**

Vi søger samarbejde med arkitekter
der kan tegne moderne belysninger.

H. A. GRUBERT
Frankrigsgade 40 . S . C. 2273

L. A. LARSEN & SØN
Blikkenslager og aut. gas- & vandmester
LØNGANGSTRÆDE 21
Telefon Byen 6946
anbefaler sig med alt til faget henhørende

Glarmester **K. GUHLE's EFTF.**
J. Søndergaard Hansen
Bygningsarbejde, reparation,
blyvinduer, spejle
Lager af alle glassorter
Nyhavn 31 . København K . Telefon Central 7669

BRDR. CARNERA
GRUNDL. 1902
Mosaik
Terrazzo
Cementvarer
Granitogulve
KONTOR:
Ndr. Fasanvej 99 . Goth. 8007
FABRIK:
Kastanie allé 14 . Damsø 4265

✶
LAURIDS JENSEN & Co's Fabrik **C. 2410**
LÆRKEVEJ 17 . KØBENHAVN NV
5 LEDNINGER
FABRIKEN GRUNDLAGT 1919
INDEHAVER FABRIKANT LAURIDS JENSEN
Vi udfører: Metal- og smedearbejde
Trukne metalprofiler
Markiser
Montering af
fødevarebutiker

MUNCH-CHRISTENSEN & CO.
HARSDORFFSVEJ 8
TELEFONER: CENTR. 3314
OG VESTER 3314

HANS KONDRUP
TØMRERMESTER
MASKINSNEDKERI
Vangedevej 44, Gentofte 7110 & 7109

BJERREGAARD & CO
MALERFORRETNING
TLF. AARHUS 22061

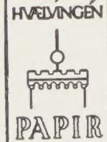
Lars Jørgensens Enke
v/ H. M. Jensen Brydegaard
BYGNINGS-, INVENTAR- OG MASKINSNEDKERI
Wesselsgade 20 . København N . Telf. Central 4647

Peter Johansen
Tømrermester
Runebergs Allé 22
Tlf. Søborg 145 - 1729

✶
FRODE OLSEN & CO. A/S
Maskinsnedkeri . Bygnings- og inventararbejde
ØRESUNDSVEJ 144 . TELEFON: CENTRAL 592

STEEN NIELSEN
MALERMESTER

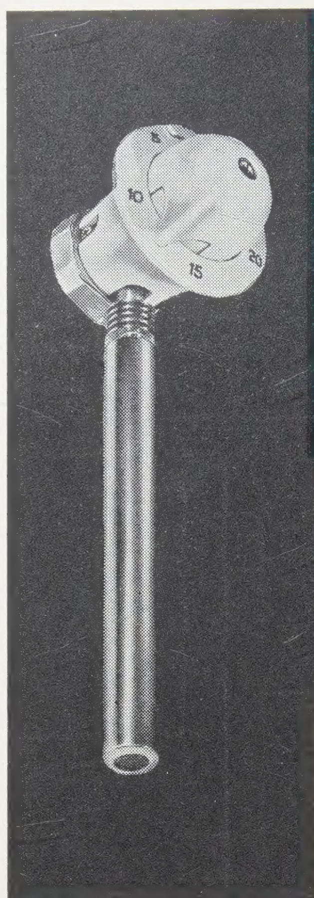

TELEFON EVA 4955
Vesterbrogade 15

J. Chr. Petersen's Papirhandel A/S ✶

TELF. C. 243
Specialitet:
TEGNEARTIKLER

Hjalmar Bald
Tømrermester
Fælledvej 6
Tlf. 9677

BYGNINGSSNEDKERNES A/S
Hillerødgade 30 – København N
•
Maskinsnedkeri og Listefabrik
Alt Bygningsarbejde udføres Telefon 14769 . 11234

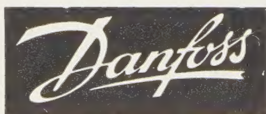

Danfoss termostatiske radiatorventil

NB. *Som følerelement til den nye type RAD anvendes elementer med løs føler til højt tryk. Type RA for varmtvandsanlæg leveres med fast føler, løs føler og med centralregulering. RAD for damp leveres kun i udførelsen med løs føler.*

Type RAD er, sammen med type RA for lavtryksdamp- og varmtvandsanlæg, den eneste eksisterende mulighed for effektiv temperaturregulering, fordi den monteres direkte på radiatoren som selvregulerende ventil, og regulerer temperaturen termostatisk i hvert enkelt rum.

Danfoss termostatiske radiatorventil for lavtryksdamp- og varmtvandsanlæg type RAD, som nu er kommet på markedet, fremstilles i rødgods med sæde og ventilplade af rustfrit stål, og leveres i størrelserne $^3/_8$″, $^1/_2$″, $^3/_4$″ og 1″.
Ventilerne er forsynet med temperaturskala, der dækker området fra 5° til 25° C inden for hvilket område, den frit kan indstilles.

FABRIK FOR AUTOMATISKE KONTROLAPPARATER
NORDBORG . TLF. (044) 52222

KØBENHAVN	ODENSE	AALBORG	ÅRHUS	HERNING
GL. KONGEVEJ 1	VESTERGADE 44	NYHAVNSGADE 12	NY BANEGÅRDSGADE 45	BRORSONSVEJ 37
TLF. Hilda 3100	TLF. 11 50 75	TLF. 3 54 11	TLF. 3 55 11	TLF. 2811

Bianco Lunos Bogtrykkeri A-S, Kbhvn.